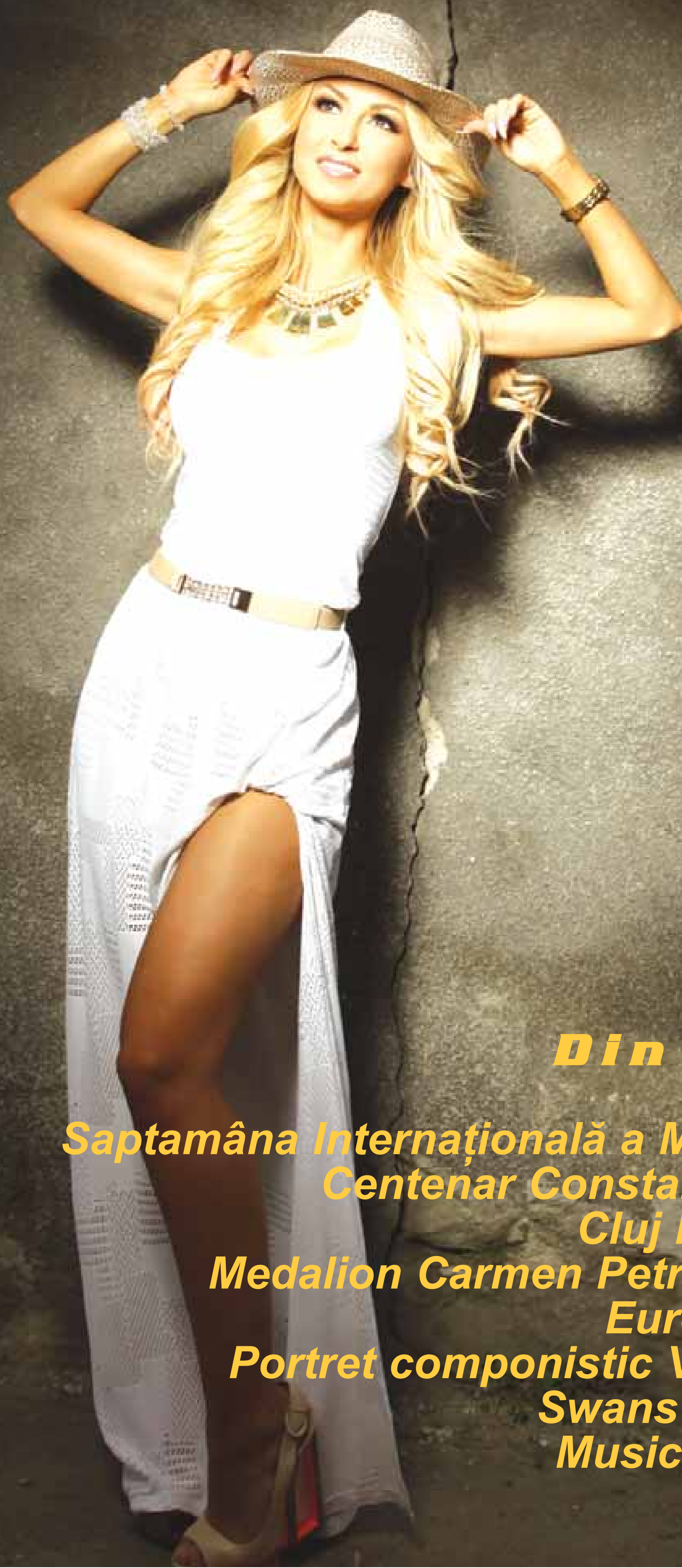
Serie nouă
mai 2013
5
(CXLII)
36 pagini
9,9 lei

Actualitatea MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Saptamâna Internațională a Muzicii Noi (I)
Centenar Constantin Silvestri
Cluj Modern 2013
Medalion Carmen Petra-Basacopol
Eurovision 2013
Portret componistic Viorel Covaci
Swans la Bucureşti
Musical-ul "Maria"

În imagine:
Andreea Bălan

Partitura
între conspirare şi deconspirare

Liviu DĂNCEANU

Partitura muzicală e ca un inel de logodnă. Logodna compozitorului cu restitutorul. Ea oferă răspunsurile celui dintâi la întrebările celui din urmă. Răspunsuri pe cât posibil prompte şi pertinente. Dar partitura nu este întotdeauna un text ştiinţific, o simplă fişă tehnică. Ea poate avea uneori veleităţi eseistice sau chiar de parabolă. De aceea răspunsurile pot fi nu numai operative şi potrivite, ci şi suprarealiste şi chiar fanteziste.

Există situaţii în care partitura nu poate da nici un răspuns adecvat: este cazul marilor întrebări, deopotrivă grave şi ultimative. Întrebările mari sunt îndeobşte lotul improvizaţiei. Ele suspendă, de regulă, răspunsul de frică să nu fie dizolvate de către acesta.

Pe de altă parte răspunsurile sunt exacte sau ambigue. Când răspunde exact, partitura tinde să fie lesne de decriptat - chiar dacă mai greu de epuizat. Când răspunde ambiguu reprezintă ceva „greu", complex, ceva ce elaborează sofisticat pe marginea unui flux muzical de o brutală evidenţă – cu toate că se consumă relativ repede.

Din această perspectivă există: 1) partituri argumentative (relatând situaţii sonore bazate pe explicite intenţii demonstrative) şi 2) partituri indicative (ce înfăţişează o realitate de fapt, fără un pronunţat descriptivism analitic).

Pe de o parte dorinţa de a explica prin livrarea de răspunsuri cu un mare coeficient de certitudine, iar de partea cealaltă stimularea căutării răspunsurilor prin intenţia de a arăta în loc de a elucida. Asta nu înseamnă că partiturile argumentative pot fi mai explicite în timp ce partiturile indicative pot fi mai cuprinzătoare. Ambele implică totuşi o improprietate funciară de natură să excludă uneori comentariul unilateral şi să încurajeze instalarea subtextelor şi a conotaţiilor. Ceea ce face ca într-o partitură argumentativă, pe măsură ce te apropii de adevăr, notaţia să devină tot mai aproximativă, şi invers, într-o partitură indicativă, luarea în posesie a adevărului să impună sporirea preciziei semiografice. Bineînţeles, admiţând că adevărul în muzică nu se exprimă (doar?) prin reguli mecanice şi legi inflexibile, prin rigoarea scriiturii şi „sacralizarea" convenţiilor ortografice.

În principal muzica savantă a inventat partitura cu scopul de a clarifica şi calibra o idee muzicală printr-un text care devine, astfel, o procedură simplificatoare ce reduce cât se poate de drastic obscuritatea sau subtilitatea greu absorbabile ale unui pasaj sonor. Un pasaj, evident, de sorginte narativă.

Iar dacă, ţinând cont de taza lui Frank Kermode, după care „orice tip de narativitate implică o anumită componentă de opacitate" (*The Genesis of Secrecy*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989, p. 25), considerăm că o partitură emană în doze diferite atât transparenţă cât şi echivoc, atunci există, iată, mai multe tipologii ale partiturii muzicale: a) partituri dezvăluitoare (cele care semnalează atât cât este necesar pentru o restituire corectă, aflată în legalitatea intenţiilor componistice, de pildă, partiturile clasice: Beethoven, Mozart, Haydn);

b) partituri învăluitoare (care ascund esenţialul în ciuda exploziei de acribie cu care sunt consemnate detaliile, cum ar fi

opusurile impresioniste sau cele enesciene); c) partituri care învăluie dezvăluind (vezi cele baroce ori romantice, precum şi muzicile notate proporţional, aparţinătoare şcolii poloneze a anilor '60-'70); d) partituri care dezvăluie învăluind (vezi muzicile hiperdense ale unui Ferneyhough sau Xenakis); e) partituri care nici nu dezvăluie, nici nu învăluie (cum ar fi, bunăoară, cele redevabile variilor forme de aleatorism unde totul e doar sugestie sau acusmatizare.

De multe ori, prin desluşirea cheii unei partituri, nu se ajunge la o şaradă banală, pentru că partiturile (cel puţin, acelea notorii) incumbă alternanţa ascundere (voal, perdea, confuzie) – dezvăluire (lumină, evidenţă, adresare directă) în exerciţiul comunicării muzicale. De aici până la a înţelege semnificaţiile unui text sonor nu mai este decât un pas ce se sprijină pe interiorizarea unei stări, ceea ce înseamnă mai mult decât aplicarea unui set de prescripţii semiografice. Iată de ce partitura reprezintă pentru unii muzicieni semnale revelatoare, iar pentru alţii doar un camuflaj prudent. Ea seamănă cu un decor anume gândit pentru a conspira şi deconspira în acelaşi timp o comoară ascunsă.

DIN SUMAR

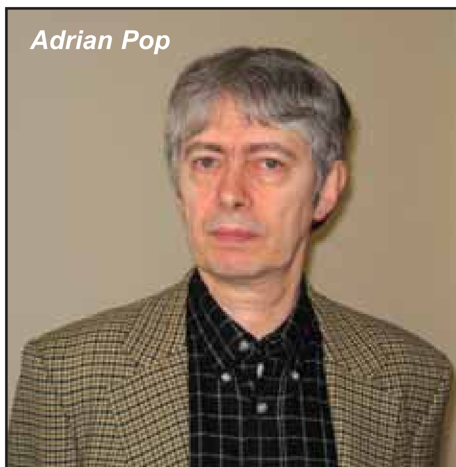
Cluj Modern 2013 ___ 2
EMC Forum on Music ___ 3
Săptamâna Internaţională a Muzicii Noi 2013 (I) ___ 4-8
Medalion C. Petra-Basacopol ___ 10
Centenar Ion Dumitrescu ___ 11
Centenar C-tin Silvestri ___ 12-13
Adio, Constantin Catrina! ___ 14
Aniversare Valentin Gheorghiu ___ 15
Punctul pe j... azz ___ 16
Eurovision 2013 ___ 18-21
Portret Viorel Covaci ___ 22-23
Retro la "Ovidius" ___ 28
Platforme culturale ___ 30-31
CD-uri ___ 34-35

CLUJ MODERN 2013

Elena-Maria ȘORBAN

Bienala Cluj Modern a însumat în ediția 2013: un spectacol de operă şi balet, patru concerte camerale, un simfonic, două cursuri de măiestrie componistică – susținute de Violeta Dinescu (Germania) şi Fabio de Sanctis de Benedictis (Italia) –, un simpozion de muzicologie, pe tema „Capcane şi riscuri ale comunicării intramuzicale: terminologie, notație, interpretare”, cursuri speciale în cadrul şcolii doctorale a instituției organizatoare: Academia de Muzică „G. Dima”.

Programul fiecărei seri a fost amplu şi consistent – peste două ore fiecare, fiindcă, desigur, echipa formată din compozitorii Cornel Țăranu (director fondator) şi Adrian Pop (director artistic) a avut de făcut o selecție dificilă. Au fost programe dense şi echilibrate, care au cuprins mulți autori semnificativi din țară şi nume de referință ale componisticii europene: Henze, Brouwer, Britten, Takemitsu, Jolivet, Zimmermann, Halffter, Smooke, Azguime, Dutilleux.

Adrian Pop

Muzica modernă pare mai unitară, pe viu, decât se citeşte în tratate. Din confruntările secolului XX, dintre orientările muzicale de un modernism moderat şi cele radical avangardiste, s-au perpetuat astăzi cele care nu au abandonat expresivitatea. Postmodernitatea actuală a muzicii nu este altceva decât un fel de neoclasicism compozit, în care frumosul şi accesibilitatea au redevenit importante pentru autori şi public. Constatăm că publicul este cu adevărat interesat de muzica modernă, aşa cum o dovedeşte, de fiecare dată, Festivalul clujean, ajuns la a zecea ediție – celebrat cu săli pline. Introducerile făcute de pianista Adriana Bera, muzicolog Bianca Temeş, compozitorii Adrian Borza, Adrian Pop şi Cornel Țăranu, respectiv, directorul Filarmonicii „Transilvania”, Marius Tabacu dovedesc eficiența artistică a unor asemenea demersuri.

Muzica modernă are interpreții ei dedicați şi competenți. Dintre cei pe care i-am reascultat în săptămâna 7-12 aprilie 2013, menționez studenții şi absolvenții clasei de operă a Academiei „Gheorghe Dima”, instruiți de pianistul Francisc Fuchs, precum şi pe cei aflați pe culmile maturității: Ansamblul „Ars Nova” condus de acad. dr. Cornel Țăranu, Trio „Contraste” din Timişoara (aniversând 30 de ani de fructuoasă activitate), duo pianistic „ConSens”, dirijorul francez Alain Pâris, violonistul Alexandru Gavrilovici, chitaristul Constantin Andrei. Muzicieni care îndeobşte cântă muzică veche se regăsesc şi în opusuri moderne: Ansamblul „Flauto dolce” condus de Zoltán Majó, soprana Mihaela Maxim. Prezențe solistice de neuitat ale Festivalului, pe care ne dorim să le reascultăm frecvent la noi, sunt chitaristul Costin Soare (cu un deosebit repertoriu reflexiv) şi violonistul Ilian Gârneț (relevat acum ca fenomenal interpret al Concertului nr. 1 de Prokofiev). Muzicieni tineri care confirmă – Ansamblul „AdHOC” condus de dirijorul Matei Pop, soprana Daniela Păcurar, pianistul-acompaniator Horea Haplea – sau care se lansează – cvartetul feminin „Zefiro” – se pun în slujba unui domeniu al normalității: fiindcă pe parcursul istoriei, de obicei, s-a cântat nu muzica trecutului, ci a zilei.

Oameni de teatru şi balet – regizorul Octavian Jighirgiu de la Iaşi, scenografa Liliana Moraru şi coregrafa Melinda Jakab – au impulsionat arta scenică prin competențele lor creative deosebite, în realizarea premierelor absolute *Monsieur Antipyrine*, operă dadaistă, după Tzara, de Ionică Pop şi *Eva*, balet-teatru poetic de Liviu Dănceanu – ambele piese, cuceritoare prin reflexivitate şi umor.

La generațiile de maeştri – Sigismund Toduță, György Ligeti, Cornel Țăranu, Aurel Stroe, Gabriel Irányi, Eduard Terényi, Vasile Herman, Valentin Timaru, Dan Buciu, Viorel Munteanu, Lucian Mețianu, Liviu Glodeanu, Corneliu Dan Georgescu, Octavian Nemescu, Horațiu Rădulescu, Costin Miereanu, Ulpiu Vlad – , s-a adăugat promovarea unor compozitori români din generațiile de maturitate. Dintre aceştia: Violeta Dinescu, Doina Rotaru, Cristian Misievici, Laura Manolache, Dan Dediu, George Balint, Iulia Cibişescu-Duran, mai tinerii Gabriel Mălăncioiu, Cristian Bence-Muk, Şerban Marcu, Răzvan Metea şi cei mai tinerii Dan Variu, Tiberiu Herdlicska, Darie Nemeş-Bota.

Aici, acum, am avut parte şi de muzica viitorului: cea electroacustică. Cu sau fără interacțiune *live*, cu sau fără

Cornel Țăranu

surse vocale şi instrumentale supuse unor multiple tehnici de prelucrare, la actuala ediție, *ars digitalis* românească a fost reprezentată de Călin Ioachimescu, Adrian Borza, Ciprian Pop, Tudor Feraru. Ne putem întreba, oedipian: „Omul, omul – e mai tare decât calculatorul?!”

Au fost premiați laureații Concursului de compoziție „Liviu Comes” 2013, care a avut ca temă piese didactice pentru vioară (cu sau fără pian), mențiuni având Sonia Vulturar, Alexandru Mihalcea, Paul Pintilie, iar premii (în ordine crescătoare): Mihai Traistă, András Lokodi, Alexandru Ştefan Murariu – studenți ai învățământului muzical din Bucureşti, Cluj, Iaşi –, cărora le dorim să se facă auziți în următoarele ediții ale bienalei „Cluj Modern”.

Fonoteca Academiei de Muzică „G. Dima” păstrează înregistrările video complete ale Festivalului. Online, fragmente video din concerte (autor Mihai Bacalu) pot fi parcurse la http://oradecluj.oradestiri.ro .

Compozitori, interpreți şi organizatori – oameni de la toate nivelele instituțiilor administrative şi de cultură clujene – au conlucrat eficient pentru ca arta muzicală a zilelor noastre să ni se poată adresa.

EMC Forum on Music

Sorin LERESCU

La mijlocul lunii aprilie a avut loc la Glasgow, în Scoția (Marea Britanie), cea de-a 3-a ediție a Forumului European al Muzicii (European Forum on Music), organizat de Consiliul European al Muzicii (European Music Council), cu sediul la Bonn, şi de Scottish Music Centre.

Tema aleasă: *Re>>generating Europe through Music*, aproape ca un deziderat, ar putea să unească muzicienii din diferite țări în efortul lor de a regenera spiritul european în esența sa.

Au fost prezenți în metropola scoțiană, declarată de UNESCO „City of Music", reprezentanți ai mai multor organizații europene din domeniul muzicii, alături de experți ai Comisiei Europene, pentru a face cunoscute ultimele proiecte de colaborare între muzicienii din Europa, dar şi pentru contacte şi discuții pe marginea ultimelor evoluții de pe continent, cu efect în zona culturii şi, în context, a muzicii.

Din agenda extrem de bogată în evenimente a manifestării la care mă refer, mi-a reținut atenția prelegerea amplă, din somptuoasa sală de la Grand Central Hotel din Glasgow, a expertei de la Bruxelles, Ann Branch, implicată în realizarea unui proiect important al Comisiei Europene: „Creative Europe", înscris în Agenda Culturală (Cultural Agenda) a Uniunii Europene, adoptată în 2007.

Organizatorii au inclus în programul Forumului european de la Glasgow, dedicat muzicii, şi câteva concerte

camerale şi simfonice, de la cele de muzică contemporană până la cele ale unor formații din şcolile şi colegiile de muzică din cel mai mare oraş scoțian. Am putut astfel să ne facem o impresie asupra vieții muzicale din metropola de pe râul Clyde, dar şi să constatăm direct rezultatele sistemului educațional, axat pe cultivarea creativității, în special artistice.

Remarc aici concertul susținut de Scottish Chamber Orchestra la *Old Fruitmarket, City Halls* – noul sediu al prestigioasei BBC Scottish Symphony Orchestra – sub bagheta dirijorală a lui Richard Egarr, cu un program dedicat centenarului Benjamin Britten, şi concertul inedit, sub genericul *UNESCO Music Day Concert*, susținut de *ODEUS, Lap Top Orchestra*, a Universității din Sevilla, cu muzici dintre cele mai interesante ca modalitate de mixare a sunetului electronic cu sonoritatea aparte a unui saxofon sopran.

Într-un alt spațiu de concert, din aceeaşi clădire istorică a fostei hale de fructe – construită în secolul al XIX-lea, transformată acum într-un modern centru cultural – am asistat şi la un concert experimental, cu proiecții video, sub acelaşi patronaj UNESCO, intitulat *Man High*. Muzicile din program evocau, pe baza unor imagini de arhivă, aventura

Sorin Lerescu

stabilirii unui record de înălțime al saltului cu paraşuta din primele decenii ale secolului XX…

Au fost prezenți la Glasgow aproape toți conducătorii organizațiilor şi asociațiilor europene din domeniul muzicii, dar şi ai unor organizații internaționale, cea mai importantă fiind International Music Council, cu sediul la Paris, condusă de ani buni de olandezul Frans de Ruiter.

I-am reîntâlnit cu plăcere la forum pe Stef Coninx, noul preşedinte al Consiliului European al Muzicii (membru regional al International Music Council) şi pe Gábor Móczár, ales anul trecut preşedinte al Asociației Europene Corale - Europa Cantat (European Choral Association - Europa Cantat), cu sediul la Bonn.

Cu această ocazie am primit o veste bună pentru muzica românească: reprezentanții uneia dintre cele mai importante edituri muzicale din lume, *Carus-Verlag*, din Stuttgart, au ales din peste o sută de lucrări corale primite din Bulgaria, Serbia şi România, doar două piese, ambele din România: *Psalmodiando* de Valentin Gruescu şi *Paparuda 3* (cor mixt) de George Balint. Juriul internațional Europa Cantat a selectat inițial 7 opus-uri din cele o sută trimise, din care editura germană a ales doar cele două piese româneşti.

Proiectul inițiat de Asociația Corală Europeană a debutat în decembrie, anul trecut. Gábor Móczár, pe atunci coordonatorul Biroului Europa Cantat din Budapesta, pentru Europa de Est, mi-a solicitat colaborarea pentru un proiect de promovare a creațiilor corale din țările din această parte a Europei. Menționez aici şi sprijinul pe care l-am primit în acest sens din partea coordonatorului Secției vocale a UCMR, Dan Buciu.

Iată cum prezența la un forum dedicat muzicii se poate concretiza în contacte utile, în proiecte şi planuri de colaborare între muzicieni şi reprezentanți ai celor mai importante organizații din domeniul muzicii şi nu numai, din Europa şi din lume. Este, de fapt, rostul şi misiunea pentru care astfel de întâlniri internaționale se organizează an de an.

SIMN
LA TIMIŞOARA

După trei zile de manifestări artistice şi editoriale incluse în programul secţiunii SIMN la Timişoara, o premieră atât pentru festivalul Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România, cât şi pentru timişoreni, a sosit şi momentul consemnării datelor în istoria scrisă.

24 Mai a fost prima zi în care s-au programat două concerte: primul a fost susţinut de Corul Colegiului Naţional de Artă ION VIDU din Timişoara, condus cu măiestrie, exigenţă şi dăruire de prof. dr. Maria Gyuris, programul corului fiind urmat de două intervenţii soliste, susţinute de Cristian Kovacs şi Georgiana Necşa, acompaniaţi la pian de Rareş Păltineanu, care au interpretat 2 lieduri din creaţia românească semnate de Valentin Timaru şi Felicia Donceanu.

Prestaţia excepţională a corului în programul căruia au fost incluse lucrări aparţinând compozitorilor György Ligeti, Einojuhami Rautavaara, Arne Melnäs, Remus Georgescu, Javier Busto şi Felicia Donceanu, au asigurat înalta ţinută a concertului de deschidere a SIMN la Timişoara şi au pregătit atmosfera pentru momentul plin de bucurie şi emoţie în care s-a lansat primul volum de *Cronici, Mărturii şi Documente* dedicat maestrului Remus Georgescu, figură proeminentă a muzicii româneşti şi emblemă a muzicii timişorene, mentor pentru mai multe generaţii de absolvenţi ai Facultăţii de Muzică din Timişoara şi maestru pentru subsemnata, precum

Corul Colegiului "Ion Vidu"

şi pentru compozitorii Gabriel Mălăncioiu şi Gabriel Almaşi.

Iată ce semnalează muzicologul Carmen Stoianov în prefaţa volumului îngrijit de Veronica Demenescu şi Ani-Rafaela Carabenciov: "*Veţi cunoaşte o „Românie muzicală" prin intermediul unor compozitori, parte dintre ei colegi de generaţie cu maestrul: Cornel Ţăranu, Doru Popovici, Costin Miereanu, Iancu Dumitrescu şi mulţi alţi muzicieni care în cotidiene sau săptămânale puneau în discuţie la rubrica de cultură şi „arte frumoase" teme majore racordate deceniului şapte al secolului trecut; numele lui Remus Georgescu se impunea de fiecare dată în prim plan. Veţi avea bucuria de a constata că Remus Georgescu era la acea vreme o certitudine. Apariţia sa pe orice afiş de concert era o promisiune deja împlinită şi oferea nu doar garanţia unui succes de public sau în faţa specialiştilor, ci prilejuia şi o reîntâlnire cu marea muzică aşa cum ne-o doream cu toţii: în date de seriozitate, logică, sobrietate şi atentă recreare în*

Remus Georgescu

sonor a decodificărilor de pe hârtia cu portative. Oriunde şi oricând a dirijat cucerindu-şi publicul prin har şi măiestrie, Remus Georgescu a ştiut să fie o gazdă atentă în Timişoara sa natală sau un oaspete binevenit la pupitrul oricărei Filarmonici din ţară şi din străinătate."

Programul zilei de 24 Mai a continuat la Filarmonica de Stat Banatul din Timişoara, care a marcat SIMN în concertul de închidere a Festivalului Timişoara Muzicală prin includerea în program a lucrării ***Ebony Mass*** de Sabin PAUTZA (p.a.a.) în interpretarea corului pregătit de Iosif Todea şi dirijat în concert de Doru Morariu.

Cea de-a doua zi dedicată SIMN s-a desfăşurat la Colegiul Naţional de Artă Ion Vidu, unde protagoniştii zilei au fost ***Ansamblul Percuttissimo*** al Facultăţii de Muzică din Timişoara (Dorin Pop – anul IV, Andrei Voica – anul III, Alex Florescu – anul I şi Daniel Iorga – anul I), condus de Doru Roman, cadru didactic asociat al Facultăţii de Muzică. Cu schimbări de ultim moment în program, datorate unei suprapuneri de evenimente artistice, am putut asculta lucrări de Laura Manolache – care a şi fost prezentă în sală, Ion Bogdan Ştefănescu (Mambolero – lucrare pentru percuţie, bandă şi recitator – text de N. Stănescu, dedicată lui Doru Roman), Gabriel Mălăncioiu şi Doina Rotaru.

Pauza dintre ansambluri a fost dedicată lansării volumului ***Dimensiunea sonoră a existenţei în proza literară a lui Mihai Eminescu şi în scrierile lui Ion Creangă*** a muzicologului Carmen Stoianov, editată de Editura Eurostampa cu ocazia SIMN la Timişoara.

Ansamblul de percuţie ***Splash*** a Colegiului Naţional de Artă Ion Vidu (Daniel Cuibaru Jumugă, Amelia Trifoi, Paula Romitan, Bogdan Blescun), condus de prof. Alina Jumugă Cuibaru a încheiat seara, cu lucrări de Alan Keown, Siegfrid Fink şi Mitchel Peters.

Performanţă, seriozitate şi înaltă ţinută artistică, sunt caracteristicile concertului oferit de percuţionişti.

Ultimul eveniment dedicat SIMN la Timişoara a avut loc în data de 27 Mai în Sala Orpheum a Facultăţii de Muzică a Universităţii de Vest din Timişoara unde s-a lansat şi numărul special al revistei de teoria şi critica artei RevArt, dedicat SIMN, care a făcut introducerea în lumea muzicii, la recitalul de pian susţinut de celebrul cuplu DUO MIHĂILESCU: Manuela şi Dragoş Mihăilescu, cu un program despre care criticul de artă Gabriel Kelemen scrie: *Periplul*

componistic al recitalului de pian evocă eliberator subtilitățile grației muzicale cu precizia emoției în plin act. Fără emfază, cele două piane dialoghează consonant cu virtuozitatea univocă. Acribia lejeră denotă înalta măiestrie ce, destinsă, marşează triumfal în proximitatea intangibilă a câmpului savuros al policromiilor sonore. Spectacol muzical fulminant, impecabil în substanță, înnobilând la superlativ aspirațiile auditoriului într-un climat ambiental elegant din cadrul fast al Sălii Orpheum, celebră pentru acustica impecabilă, incintă prestanță, încărcată de istorie ca veritabil liant cultural, ce continuă ca de la sine, permanentizata filiație multiculturală bănățeană.

Duo Mihăilescu

Închiem trecerea în revistă a primului eveniment SIMN la Timişoara, cu mulțumiri adresate conducerii Colegiului Național de Artă Ion Vidu care a sprijinit desfăşurarea manifestărilor artistice, Editurii Eurostampa care s-a alăturat organizatorilor, precum şi Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România şi Directorului artistic al festivalului – prof. univ. dr. Dan Buciu, care ne-a oferit ocazia primei organizări a SIMN la Timişoara.

Veronica Laura DEMENESCU,
Preşedinte al Societății Internaționale de Studii Muzicale – Organizator SIMN Timişoara

Madrigal Recital eveniment

Grigore CONSTANTINESCU

Deşi nu figura în Caietul program SIMN, recitalul Corului național de cameră Madrigal a fost primul concert al actualei ediții. Pe genericul manifestării ilustrului ansamblu, care aniversează în 2013 o jumătate de secol de existență, organizatorii au înscris, ca semnificație tematică, “***PORTRETE DIRIJORALE”,*** marcând astfel prezența la pupitrul concertului a doi muzicieni legați prin destin de această corală: Veronica Bojescu şi Sabin Pautza.

Suntem îndreptățiți, cei veniți să asculte concertul, să privim acest moment ca o filă din albumul istoriei madrigațiştilor. Veronica Bojescu s-a identificat ca destin profesional, cu mai mult de trei decenii de “madrigalism”, în calitate de asistent-dirijor al Maestrului Marin Constantin. I-am urmărit şi acum discursul gestual, ca şi rezultatul lucrului cu tinerii aflați acum, marea majoritate, în componența ansamblului. Artista a propus patru lucrări scrise pe afişele timpului cu majustule, deoarece semnătura maeştrilor compozitori – Sigismund Toduță, Corneliu Cezar, Miriam Marbé, Cornelia Tăutu – semnifica şi permanența succesului în repertoriul primei jumătăți de veac. Clasicitatea valahă a lui Toduță, romantismul filozofic al sensibilului Corneliu Cezar, mitologia folclorică a lui Miriam Marbé, pulsul inimii jocului românesc al Corneliei Tăutu şi-au regăsit existența în trăirea împreună cu

tinerii muzicieni receptivi la temperamentul, talentul şi sufletul Veronicăi Bojescu. Şi noi, cei de altă dată, ne-am simțit din nou tineri, reascultând aceste muzici, vorba versului eminescian, “*toate vechi şi nouă toate*”. Probabil că acum, restudiate de alți interpreți ai aceleiaşi corale, lucrările vor reveni în programele actualității, demonstrând *cine era şi este Madrigalul*, unicul ansamblu capabil să se confrunte cu personalități ale componisticii româneşti contemporane.

În a doua parte a concertului oferit de madrigalişti, Sabin Pautza ne-a reamintit o creație a sa care a călătorit mult în programele naționale şi internaționale ale formației: “**Ofrandă copiilor lumii”, scene pentru trei grupuri vocale mixte şi percuție.** Nu numai noi, dar şi compozitorul a trăit emoția timpului, continuată apoi şi în **Suita de colinde.** Mai îndepărtate de aceste amintiri, lucrările venite cu Sabin Pautza în valiza cu partituri adusă din “perioada americană” a muzicianului au propus, odată cu dirijorul, o privire mai puțin obişnuită asupra vieții ce a trecut. Oricum, existența fiecărui madrigalist este legată de un eveniment, mai vechi sau mai nou. Amănunte ne-au foat oferite de comentariul unei foste madrigaliste, Sorina Goia, acum redactor şef adjunct al postului Radio România Cultural. Cuvinte de laudă adresate membrilor forndatori, Veronica Bojescu, reîntâlnită cu madrigaliştii de azi, Aneta Arvinte, aflată pe scenă pentru ultimul ei concert, cântând în mijlocul ansamblului, pianista Verona Maier, ca muzician acompaniator şi, fireşte, Sabin Pautza, aniversat, aplaudat la cei 70 de ani împliniți acum. O sărbătoare, o clipă de emoție. Ar mai fi trebuit, credem, în Studioul de concerte al Radiodifuziunii, mai mult public dornic de starea de grație a revederii, acum când Madrigalul a fost, prima oară, invitat să participe la SIMN.

Privind spre Orient din Sala Radio

Cleopatra DAVID

Mai puțin spectaculoasă decât edițiile precedente, Săptămâna Internațională a Muzicii Noi din acest an şi-a propus, promovarea muzicii scrise începând cu a doua jumătate a secolului XX., încercând să evidențieze valoarea muzicii noi româneşti în actualul context muzical european, după cum a declarat

Gh. Costin

directorul artistic al festivalului, compozitorul Dan Buciu,

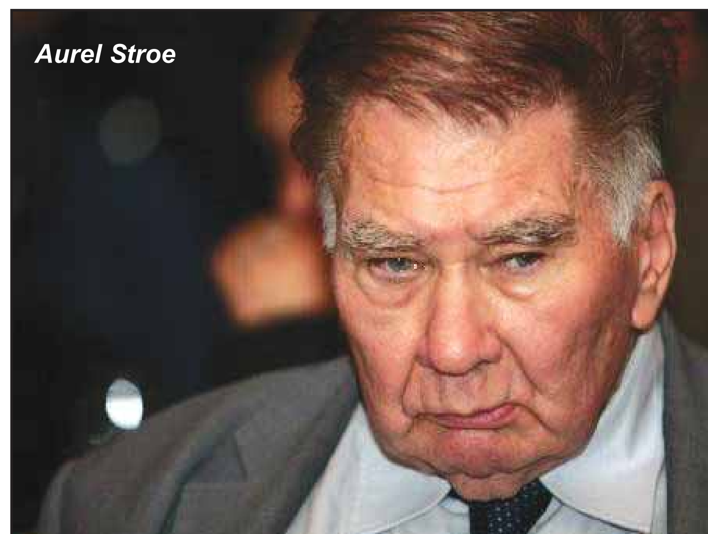
Concertul de miercuri al Orchestrei de Cameră Radio sub conducerea dirijorului Gheorghe Costin a avut în program *Trei piese pentru orchestră de coarde* de Constantin Silvestri, *Concertul pentru vioară şi ansamblu cameral „Capricii şi raga”* de Aurel Stroe, *Concertul pentru pian şi orchestră* de Dan Constantinescu şi *Moz-Art á la Haydn* de Alfred Schnittke.

Sufocat de aniversările din acest an (bincentenar Verdi-Wagner, centenar Lutosławski, Poulenc 50 etc), centenarul Constantin Silvestri a fost marcat prin programanea în cadrul SIMN a celor *Trei piese pentru orchestră de coarde*, lucrare neobarocă amintind de *concerti grossi* şi care foloseşte un limbaj modal inspirat de folclorul românesc.

Concertul lui Aurel Stroe, interpretat de violonistul Ladislau Csendes, urmează linia muzicii morfogenetice teoretizată de compozitor, în care evoluția discursului muzical se schimbă dramatic. Cu trimiterea clară la muzica indiană, dar şi la cea africană prin ritmica percuției în combinație cu stilul tonal european, *Capricci e raga* este un exemplu de **world music**. Terminată în 1990 la Mannheim, lucrarea este alcătuită din 6 secțiuni în care sunt alternate 2 tipuri de scriitură pentru instrument solist, aşa cum sugerează şi titlul, secțiuni ce poată titlurile *Paganiniana* (I, II, şi III) şi *Ecoute fine* (I, II, şi III), putând fi considerat ca având trei părți cu dublă evoluție. Strategia de construcție nu este simpla alăturare a compoziției în maniera lui Paganini cu cea care sugerează intonațiile muzicii clasice indiene, ci mai degrabă suprapunerea, iar aceasta operează cu mai mulți parametri muzicali, evidențiind ideea de incomunicare între lumi, între tradiții. Sunt suprapuse astfel limbaje muzicale şi sisteme de acordaj.

Timp de aproape 30 de minute am pendulat între Europa occidentală şi India (vazută tot de o minte europeană), având ca vehicul sunetul violonistului Laudislau Csendes şi ca ghid efortul de coordonare al dirijorului Gheorghe Costin. A fost pentru prima dată când am ascultat *live* acest concert, între variantele înregistrate existând una în interpretarea aceluiaşi solist. Audiția în Sala Radio s-a dovedit surprinzătoare. În afara componentei vizuale (solistul a purtat o superbă *kurta* indiană), echilibrul sonor realizat în sala de concert este diferit față de cel obținut în studio. Partea de background, unde sunt mai mult efecte decât acompaniament, a fost mult mai prezentă decât în înregistrare, pe secțiunile „Paganiniana”, aproape înghițind sunetul solistului, în special în pasajele de *pizzicato-staccato*.

Disonanțele din partea de „raga“ au devenit

Aurel Stroe

parte constitutivă a modului la Stroe, iar solistul nu trece prin ele, aşa cum se întâmplă îm muzica indiană, ci trebuie să le cânte, să insiste pe microtonii. Csendes reuşeşte din plin acest lucru, diferențele intonaționale fiind evidente şi pentru auzul neantrenat. Oare câte ore de studiu sunt necesare unui muzician care abordează repertoriul concertistic şi cameral european de la Bach la ... Penderecki pentru a se adapta unei asemenea tratări a materialului sonor?

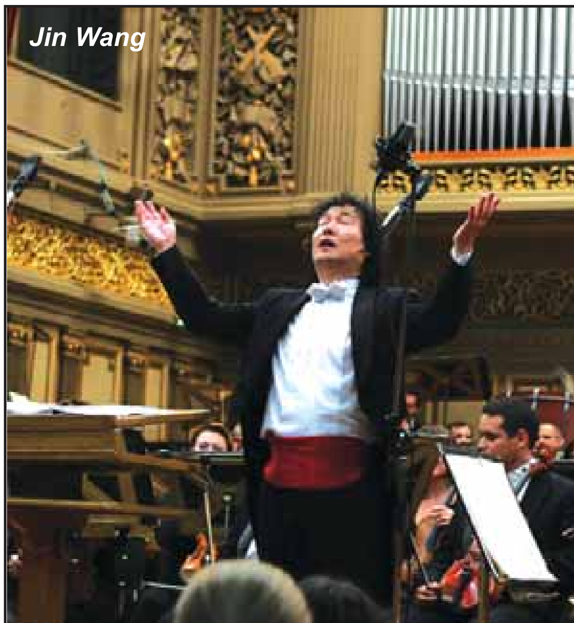
Concertul pentru pian şi orchestră de coarde de Dan Constantinescu din cea de a doua parte a fost interpretat de Emanuela Geamănu, seara încheindu-se cu o simpatică parodie scrisă de Alfred Schnittke, cu trimitere la *Simfonia despărțirii* de Haydn.

India – Tibet – India

„O orchestră de provincie şi un dirijor chinez”, iată o asociere care parcă face trimitere la versurile lui

Marin Sorescu „O păpuşă japoneză şi un păpuşoi mongol/ Pe o carte de franceză au făcut un prunc nasol". Dar nu a fost nasol!

Ziua următoare a SIMN a adus în Studioul „Mihail Jora" al Radiodifuziunii Orchestra Filarmonicii din Piteşti dirijată de Jin Wang. Programul a conţinut *Texturi* de Mihai Moldovan, *Concertul pentru vioară şi orchestră* de Dumitru Capoianu (solistă Raluca Stratulat), *Triplul concert pentru vioară, violoncel şi pian* de Paul Constantinescu (solişti Luminiţa Burcă, Andreea Ţimiraş şi Mihai Ritivoiu) şi *Suita VI Tibet Impressions* de Jin Wang. Remarcabilă a fost interpretarea Ralucăi Stratulat, care a impresionat prin sunetul cald, tehnica impecabilă şi expresivitatea împinsă dincolo de graniţele muzicale

Jin Wang

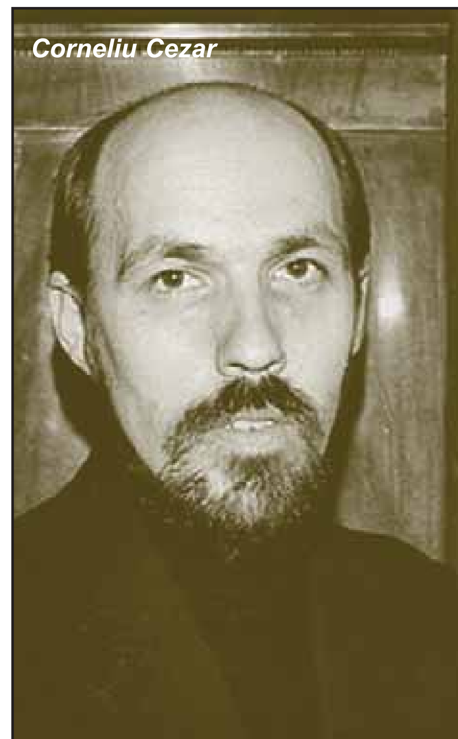
Dirijorul austriac de origine chineză Jin Wang este îndrăgit de publicul bucureştean, fiind prezent frecvent la pupitrul Orchestrei Naţionale Radio şi al Filarmonicii „George Enescu". Calitatea de compozitor ne-a fost însă rareori făcută cunoscută. Ceea ce am ascultat în seara de 30 mai este o *cantată buddhistă* pentru soprană, bariton, cor şi orchestră. Solişti au fost Tina Munteanu şi Valentin Vasiliu, iar corul a fost suplinit de câteva voci din orchestră şi de public. Lucrarea este o încercare de împărtăşire a unor valori culturale, sinceritatea credinţei fiind sămânţa care generează muzica. Şi această credinţă se exprimă prin limbajul modal pentatonic înveşmântat în armonii de cvarte, amintind de muzica impresionistă. Orchestraţia dă importanţă sectorului de alămuri şi celui de percuţie, care reproduc în unele momente sonorităţile tibetane.

Concepută în patru tablouri, lucrarea are ca text două *mantre* (formule sacre în limba sanskrită): *Om mani padme hûm*, care invocă *Avalokiteshvara*, *boddhisatva* al compasiunii şi o a doua mantră lungă, purificatoare, ce invocă *boddhisatva Vajrasattva*, principiul de discipol. Astfel, baritonul Valentin Vasiliu a avut rolul maestrului, cu timbrul generos, meditativ, grav, iar soprana Tina Munteanu, cel al discipolului entuziasmat, naiv, plecat în căutarea cunoaşterii. Scriitura vocală este provocatoare, mergând atât în extremul grav cât şi în cel acut pentru bariton, în timp ce soprana din mintea compozitorului ar trebui să ajungă într-un acut extrem. Tabloul redat de cei doi solişti (transmiterea cunoaşterii secrete de la maestru la discipol) a fost susţinut de greutatea şi solemnitatea orchestrei. Impresionantă, maiestuoasă şi accesibilă în acelaşi timp, această meditaţie vocal-simfonică s-a bucurat atât de solişti valoroşi, cât şi de execuţia curată şi responsabilă a orchestrei piteştene, succesul fiind amplificat de figura charismatică a dirijorului-compozitor.

Trebuie felicitată orchestra Filarmonicii din Piteşti pentru performanţa pe care au realizat-o în seara de 30 mai. Îi cunoşteam numai din înregistrările de pe Youtube, care au o calitate sonoră discutabilă, însă ce am ascultat joi seara în Sala Radio nu este o „orchestră de provincie". Un repertoriu incomod interpretat de un ansamblu care are numai 6 ani poate să şteargă prejudecăţile din mintea celor care poate îşi pun problema necesităţii unei filarmonici atât de aproape de Capitală.

Din Sala Radio am făcut câţiva paşi prin ploaia torenţială către Studioul de Operă şi Multimedia al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti, unde s-a desfăşurat audiţia unor lucrări electroacustice ale compozitorilor Corneliu Cezar, Ana Szilagyi, Adrian Borza, Călin Ioachimescu şi Octavian Nemescu. Şi acolo, în întuneric, audiţia s-a deschis tot cu o mantra: AUM (Corneliu Cezar).

AUM (1965) pentru bandă şi grup instrumental este prima muzică spectrală, prima lucrare electronică românească şi prima piesă isonică. Mantra este recitată de compozitor în registrul grav. AUM (OM) este sunetul primordial, cel de la care a pornit întreaga Creaţie. Cezar a apelat la rezonanţa naturală a sunetului *do*, peste care a adăugat semnale sonore cu microtonii, a căror culoare se aseamănă cu cea a sitarului indian, semnale cântate sau vorbite, semnale instrumentale, fragmente de bocete, „nori sonori", „nori ai intoleranţei". Sunetul, isonul armonic rămâne constant, „tolerând" toate aceste deviaţii şi turbulenţe, reprezentând constanţa spirituală în faţa vieţii pământeşti plină de evenimente.

Corneliu Cezar

La Braşov

Petruța MĂNIUȚ-COROIU

Muzica timpului nostru a avut dintotdeauna de depăşit un prag dincolo de care se află inima publicului larg, vibrația unui auditoriu care îşi caută trăirile în arta pe care o ascultă. Ultima ediție a Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi (SIMN) îşi propune, o dată în plus, continuarea acestui drum către sufletul celor care cred că muzica s-a oprit la Verdi şi Brahms.

Dar dincolo de toate acestea există o artă a timpului nostru care ne reflectă aspirațiile şi interiorul, aşa cum este el, pe care trebuie să ni-l asumăm ca să putem merge mai departe în viață şi în artă.

Patriarhul României, Preafericitul Daniel Ciobotea ne aminteşte discret din rândurile unei cărți recente că „sufletul culturii este cultura sufletului": un adevăr veşnic, care nu poate fi ignorat decât cu prețul pierderii valorii.

Cvartetul Gaudeamus

Un adevăr pe care a încercat să-l materializeze şi ediția desfăşurată în perioada 25-31 mai 2013 în Bucureşti şi în mai multe centre culturale ale țării, printre care regăsim şi Braşovul - reprezentat de cea cunoscută formație camerală a sa, Cvartetul GAUDEAMUS, cvartetul Filarmonicii. Directorul artistic al Festivalului, prof. univ. dr. Dan Buciu a fost cel care şi-a propus, în spiritul celor amintite, *promovarea marilor valori ale creației muzicale româneşti noi în contextul valorilor europene şi universale ale muzicii moderne şi contemporane*.

Astfel, programul din seara zilei de 29 mai a adus în scena camerală a Muzeului Civilizației Urbane din Piața Sfatului din Braşov un program ce a reunit lucrări de gen semnate de Viorel Munteanu, Benjamin Britten şi Dmitri şostakovici. Cel de-al doilea cvartet al mestrului Viorel Munteanu - prezent în sală – a fost compus înainte de Revoluție şi reprezintă o modalitate personală, asumată interior de transfigurare a esenței sonore a românismului, o metaforă sonoră a creației naționale care a dobândit, şi de această dată, o interpretare profundă şi generoasă. Tonul consistent, adânc al cvartetului Gaudeamus (prestigioasă formație camerală care a trecut deja pragul primilor 25 de ani de existență), construcția de gândire muzicală impecabilă au fost elementele cu care cei patru interpreți au construit o întruchipare sonoră de excepție şi pentru Cvartetul nr. 3 op. 94 de B. Britten, dar şi pentru Cvartetul nr. 8 op. 110 al lui D. Şostakovici. Lucia Neagoe - vioara I, Raluca Irimia - vioara II, Leona Varvarichi - violă şi Sebastian Vîrtosu – violoncel sunt cei care susțin cu responsabilitate, încă din din 1987 (atunci când s-au constituit ca formație camerală sub îndrumarea maestrului Dan Prelipcean) planul de elită al artei camerale care a marcat în mod deosebit cultura Transilvaniei.

Organizată de către UCMR în colaborare cu Ministerul Culturii şi Patrimoniului National, Săptămâna Internațională a Muzicii Noi a dobândit o anvergură culturală ce ar onora orice mare festival şi prin prezența, în cadrul programului, a unor evenimente conexe precum Simpozionul Internațional "Paul Constantinescu – Constantin Silvestri", conferințe şi ceremonii de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa, dar şi lansarea oficială a Centrului de Informare Muzicală din România, alături de lansări de CD-uri şi cărți.

SIMN rămâne cel mai important eveniment muzical de muzica nouă din România prin cele şapte zile de concerte desfăşurate în Bucureşti şi în afara capitalei în parteneriat cu Filarmonicile, Universitățile şi Teatrele muzicale locale, evenimente cu o amplitudine care parcurge spectrul sonor de la muzica de cameră până la operă şi lucrările vocal-simfonice.

De la Haydn la Sibelius

Cleopatra DAVID

Considerată sora mai mică a Orchestrei Naționale Radio, Orchestra de Cameră abordează în principal lucrări din repertoriul baroc şi clasic, a căror scriitură rarefiată expune fiecare membru al ansamblului, nepermițând nesiguranțe în execuție. În 22 mai a. c. Orchestra de Cameră Radio dirijată de Amaury du Closel a prezentat pe scena Studioului „Mihail Jora" Concertul în Do major pentru violoncel şi orchestră de J. Haydn şi Concertul nr. 11 în Fa major pentru pian şi orchestră de W. A. Mozart în prima parte, iar în partea a doua *Sărbătoarea lui Belshazzar* de J. Sibelius şi Simfonia nr.6 în Do major de Fr. Schubert**.** Au evoluat astfel pe scena Radioului doi solişti instrumentişti: violoncelista de origine coreeană Hyunah Park şi pianistul Horia Maxim**.**

Aşteptările au fost mari de la tânăra violoncelistă. Cu sunetul cald şi generos al instrumentului şi avântul şi siguranța afişate, interpretarea concertului de Haydn părea promițătoare. Şi totuşi, în pozițiile înalte era de multe ori fals, iar tempo-ul ales pentru partea a treia, deşi bun ca intenție, a dovedit nestăpânirea tehnică a partiturii.

Cu totul alta a fost situația în cazul lui Horia Maxim. Artistul a redat cu claritate structura, iar precizia tuşeului şi luminozitatea sonoră pe care le-am admirat în concertul de miercuri sunt destul de rar întâlnite la pianiştii care au evoluat în ultimii ani pe scenele bucureştene. Aceşti piloni ai unei bune interpretări au arătat în cazul lui Horia Maxim, dincolo de preocuparea pentru tehnică, nivelul profund de înțelegere a partiturii. Cerebral, echilibrat şi rafinat, pianistul a strălucit în cadențele de un foarte bun gust. Pentru bis, a ales delecteze publicul cu Studiul Op. 24 Nr. 12 de Chopin.

În cea de a doua parte a programului, după încheierea misiunii de acompaniator, a venit rândul orchestrei ca instrument complex şi dinamic să fie în prim plan. Foarte interesantă şi binevenită a fost abordarea, după cele două concerte clasice, a Suitei din muzica de scenă la *Sărbătoarea lui Belshazzar* de J. Sibelius. Alcătuită din patru părți (*Marş oriental, Cântecul fetei evreice, Nocturnă* şi *Dansul lui Khandra*) lucrarea a fost scrisă de compozitorul finlandez în 1906. De mici dimensiuni, concentrată, cu inflexiuni modale, creând o atmosferă mai degrabă de basm, suita are o sonoritate camerală, cu intervenții solistice din orchestră, care au fost realizate de flautista Constanța Cazacu, violoncelista Mariana Amarinei, violista Eugenia Bobescu şi clarinetistul Ion Nedelciu.

Horia Maxim

Concertul s-a încheiat cu o spumoasă şi clasică Simfonie a VI-a de Schubert. Este surprinzător şi emoționant să observi cum acelaşi ansamblu poate să sune atât de diferit, ieşind din matca muzicii de cameră şi îmbrăcând haina decorativă a celei simfonice. Această euforie sonoră a constituit momentul culminant al serii, venit ca un rezultat al multor momente meditative. O frumoasă încheiere pentru unul din numeroasele şi reuşitele concerte ale prea puțin mediatizatei Orchestre de Cameră Radio.

Atunci, cândva, cu dirijorul Paul Popescu

Doina MOGA

Urmărind câteva dintre spectacolele de la ONB, atât balete cât şi opere, am constatat cu tristeţe că nu m-a impresionat nimic. Nici regii, nici decoruri, nici solişti, nici dirijori, nici orchestra cândva acceptabilă. Dar ascultând muzica familiară, frumoasă, răscolitoare sau veselă, m-a trezit un dor nemăsurat de unul dintre puţinii dirijori, dacă nu chiar singurul, care nu a făcut concesii în raport cu partitura componistică. Era o plăcere să-l ascult. Pentru că, atunci când dirija el, mazurca era mazurcă, valsul, vals, menuetul era menuet, dansul rus era dans rus, Ceaikovschi era Ceaikovschi, Verdi era Verdi, Mozart era Mozart şi totul într-o sincronie perfectă cu scena şi soliştii. De! Pentru asta trebuie har. Şi reapărându-mi aproape la fiecare spectacol în memorie cu interpretările lui, mi-am amintit unul dintre dialogurile pe teme muzicale pe care le-am avut cu el extrem de actual şi acum, aşa că am să-l redau cât mai fidel cu putinţă. Zic că e bine, ca măcar din când în când să readucem în actualitate marile valori ale muzicii noastre româneşti.

Din totdeauna la Paul Popescu m-a uimit marea varietate de stiluri componistice şi de perioade de creaţie cuprinse în programele sale. Într-o vreme, aproape toate primele audiţii ale lucrărilor româneşti contemporane le-a dirijat el, astfel că semnăturile lui Doru Popovici, Ştefan Niculescu, Cornel Ţăranu, Aurel Stroe, ca să nu mai vorbim de Mihail Jora, Mihail Andricu, Zeno Vancea, Dimitrie Cuclin, Anatol Vieru, rămân legate definitiv, prin excelente tălmăciri de numele lui. Şi muzica modernă de peste hotare – Schönberg, Alban Berg, Webern – a fost făcută cunoscută melomanilor noştri cu ani buni în urma tot de Paul Popescu, într-un mare ciclu de concerte susţinute în colaborare cu orchestra Filarmonicii „George Enescu" şi cu corul „Madrigal". Iar la 75 sau 80 % din filmele româneşti, la capitolul dirijorul orchestrei, figurează de asemeni numele lui Paul Popescu.

*

Doina Moga: *Ştiam că în primii ani de Conservator studiaţi, ca materie principală, pianul. Firesc, după încheierea studiilor, urma să deveniţi solist. Ce s-a întâmplat pe parcurs, de v-aţi consacrat dirijoratului?*

Paul Popescu: Eram înscris şi la secţia de dirijat, la clasa lui Constantin Silvestri. Din fericire pentru mine, am ajuns, în scurt timp, la concluzia că, pe lângă atracţia netă pe care mi-o inspira dirijorul-profesor, şi posibilităţile mele de exprimare se arătau mai mari pe calea baghetei. Aveam senzaţia, pe care de altfel o resimt şi acum, că aici, în acest domeniu, pot cuprinde toată muzica, cu fascinaţia armoniei ei, indiferent de curentul căreia îi aparţine; eram de asemenea convins că înţeleg, sau mai exact că pot să înţeleg, mai degrabă şi mai deplin perioada de experiment pe care o trăim în muzică, în secolul nostru.

D. M.: *Într-o vreme, destul de lungă, eraţi profilat numai pe genul simfonic; mai niciodată nu vă lipsea din program o primă audiţie românească sau străină, dar nici o piesă de rezistenţă din repertoriul clasic (în sensul larg al cuvântului). Spuneţi-mi, dar, care este genul dumneavoastră preferat?*

P. P.: Romanticii, clasicii, preclasicii… Poate că sunt, prin excelenţă, un romantic.

D. M.: *Cum explicaţi atunci nenumăratele prime audiţii româneşti?*

P. P.: O parte din ele m-au convins din capul locului că sunt valoroase. Mă gândesc, de pildă, la o seamă de lucrări ale compozitorilor, Ştefan Niculescu, Mihail Andricu, Zeno Vancea… Altele mi le-am inclus în repertoriu din curiozitate. Toate laolaltă însă, mi le-am apropiat din dorinţa de a face cât mai cunoscută şi preţuită, după cum şi merită, componistica românească. De aceea, foarte adesea ea se află şi în programele mele de peste hotare.

D. M.: *Aţi abordat genul operei. V-a determinat ceva anume, sau, pur şi simplu, întâmplarea?*

P. P.: Şi una şi alta. În repetatele concerte pe care le-am susţinut în câteva capitale europene de mare tradiţie muzicală, am avut prilejul să cunosc mai bine un Karajan, un Barbirolli, un Mehta, un Maazel. Toţi aceşti mari dirijori n-au neglijat deloc acest gen mai popular, ca să zic aşa. Şi, evident, ca romantic ce mă recunosc şi ca un veşnic îndrăgostit de muzică, era firesc să mă angajez în aprofundarea lui Verdi, Mozart, Wagner…

D. M.: *Apropo! Moare opera?*

P. P.: Defel. Când e cântată bine se bucură de un succes uluitor. Totuşi, o problemă a muzicii de operă nu poate fi trecută cu vederea: caracterul ei teatral, scenic, dramatic. De aici, necesitatea unei mai accentuate atenţii pe mizanscenă, pe îmbinarea elementului muzical cu cel dramatic. Astfel, Opera îşi va demonstra, cu atât mai mult, forţa de expresie şi de dăinuie.

D. M.: *Ce spune dirijorul de simfonic, când e confruntat cu un text de operă?*

P. P.: Că este destul de complicat. El nu are aici de-a face doar cu o orchestră, ci cu ansambluri mari, cu colective în care se produc solişti, fiecare cu personalitatea lui distinctă etc.

D. M.: *Ce spune dirijorul de operă când face film?*

P. P.: Muzica de film este o a treia meserie a mea. Aici sunt presat permanent, până la obsesie, de elementul timp. Cu metronomul într-o mână, cu bagheta în alta şi cu ochii împărţiţi între imagine şi partitură. La început a fost incomod. Acum m-am obişnuit, aş putea spune că îmi este la îndemână. Şi, de ce n-aş recunoaşte-o, îmi place.

D. M.: *Văd că n-aţi renunţat la repertoriul simfonic…*

P. P.: Nici n-aş putea trai fără Beethoven, Bruckner, Mahler, Mozart. După cum bine spuneaţi, îi dirijez frecvent în concerte simfonice susţinute cu filarmonicile din Timişoara, Cluj-Napoca, Iaşi, Bucureşti, Geneva, Paris, Madrid, Budapesta, Praga, Atena, Ankara etc.

D. M.: *La programul încărcat pe care-l aveţi, s-ar părea că vă este răpit timpul liber. Totuşi, ne întâlnim destul de des ca spectatori la concerte, la operă, la câte o premieră de film.*

P. P.: Când îţi iubeşti meseria cu pasiune, îi închini cu bucurie şi timpul liber…

O maestră a componisticii naționale

Grigore CONSTANTINESCU

Muzica aparținând compozitoarei **Carmen Petra Basacopol**, una dintre reprezentatele de frunte a maeştrilor şcolii româneşti de creație, în contemporaneitate, a fost subiectul unei recentei serate desfăşurate la Studioul experimental al Operei Naționale Bucureşti. Sub genericul' ”valori ale muzicii româneşti”, portretul componistic a oferit iubitorilor creației naționale a secolului XXI un florilegiu din catalogul creației compozitoarei, în interpretarea unora dintre

Carmen Petra-Basacopol

soliştii de seamă ai teatrului, cărora li s-au alăturat coregrafi, balerini, instrumentişti. Personalitatea muzicienei este de decenii cea a unui creator de maximă originalitate ca inspirație, măiestrie a abordării majorităților genurilor componistice – muzică de cameră, concertantă, simfonică, operă şi balet. Selecția miniaturilor vocal instrumentale a revelat pagini impresionante ca sensibilitate, poetică muzicală, declamație dramatică (interpreți Mihaela Stanciu, Lucian Corchiş, Vicențiu Țăranu, Paul Basacopol, Adriana Dumitriu, acompaniați de pianista Lidia Butnariu). Harpa, un instrument preferat al compozitoarei, prezentă în numeroase momente ale concertului-portret, a dialogat cu vocea (**Psalmii lui David** interpretați de basul Paul Basacopol), flautul (Sonata interpretată cu flautista Luiza Cârlan) sau percuția (Denisa Vlădoianu). Moment deosebit, fragmentul din baletul **“Fata mării”** a sugerat plastica sonoră inspiratoare pentru dans, în coregrafia Mariei Popa, solişti Adina Manta şi Bogdan Plopeanu. Merita să fie amintiți toți realizatorii, inclusiv violonista Cornelia Bronzetti, în redarea măiestrită a piesei **Confesiuni pentru violă solo,** prezentați de directoarea Studioului, Anda Tăbăcaru Hogea, deoarece abordarea unui astfel de repertoriu nu este un joc al hazardului, ci rezultatul unei pregătiri de remarcabil profesionalism şi talent interpretativ. Muzica pe care o creează Carmen Petra Basacopol reprezintă un reper cultural, un stil personalizat, o certă contribuție la imaginea artei naționale. În ansamblul evenimentelor Festivalului Muzicii noi, care a atras în această săptămână melomanii la numeroase momente de excepție, numele artistei străluceşte prin valoare şi unicitate.

Concertul pentru flaut şi orchestră

Cleopatra DAVID

În zilele de 23 şi 24 mai 2013, în seria „Lucrări concertante româneşti”, Filarmonica „George Enescu” a programat *Concertul pentru flaut şi orchestră de cameră* Op. 71 al compozitoarei Carmen Petra Basacopol, un preambul la Săptămâna Internațională a Muzicii Noi (SIMN) ce se desfăşoară în perioada 25 – 31 mai în mai multe oraşe din țară. Programul celor două seri a inclus Uvertura la opera *Scara de mătase* de Gioacchino Rossini, *Fantezia briliantă pe teme din Carmen* de Françoise Borne şi *Le sacre du printemps* de Igor Stravinski. Orchestra Filarmonicii a evoluat sub bagheta dirijorului Jin Wang, solist fiind Ion Bogdan Ştefănescu.

Creatoare a unei muzici de factură neoimpresionistă, abordând modalul folcloric, Carmen Petra-Basacopol este cunoscută publicului în special pentru lucrările vocale, liedurile sale fiind, ca şi cele ale Feliciei Donceanu, preferate în concursurile şi festivalurile de gen. Totuşi harpa, fie acompaniată de orchestră, fie solo sau în ansambluri camerale, este instrumentul care serveşte cel mai bine esteticii compozitoarei prin potențialul armonic şi timbral.

Concertul pentru flaut a fost scris în 1994, fiind dedicat celui care l-a interpretat magistral pe scena Ateneului, Ion Bogdan Ştefănescu. Artistul este un promotor al muzicii contemporane, alături de colegii săi din Trio Contraste abordând lucrări ale compozitorilor Anatol Vieru, Aurel Stroe, Myriam Marbé, Ştefan Niculescu, Octavian Nemescu,

Ion Bogdan Ştefănescu

Corneliu Dan Georgescu, Lucian Mețianu, Doina Rotaru, Violeta Dinescu, Maia Ciobanu, Sorin Lerescu, Dan Dediu, George Balint, Petru Stoianov, Irinel Anghel sau tânăra Diana Rotaru. Cu celebrul flaut de aur Muramatsu, muzicianul este nu doar un virtuoz, ci şi poet. Întregul repertoriu dedicat acestui instrument, de la Bach la contemporani, din genul concertistic sau cameral îşi găseşte o expresie unică în concepția lui Ion Bogdan Ştefănescu.

Concertul lui Carmen Petra Basacopol are o alcătuire quasi tradițională în trei mişcări: *Quasi Adagio. Molto rubato. Allegro giusto – Andante malincolico – Allegro risoluto.*

Procedeele de atac neconvenţionale sunt folosite cu economie, astfel că flautul îşi păstrează vocea intactă. Recitativele, cantilenele şi cadenţele sunt mijloace de exprimare a ideilor, speranţelor, gândurilor, sunt suspine, zâmbete, cuvinte timbrate. Aşa cum a declarat compozitoarea în notele de program „reveria meditativă" şi exuberanţa sunt cei doi poli ai acestui concert.

În cea de a doua seară pentru bis, Ion Bogdan Ştefănescu a prezentat o altă lucrare contemporană, *Circuit* a Violetei Dinescu, o lucrare cu aluzii jazzistice şi teatrale în care posibilităţile tehnice şi expresive ale instrumentului sunt mult exploatate,

Calitatea de virtuoz a fost demonstrată din plin în numeroasele variaţiuni ale *Fantezei briliante pe teme din Bizet* de Françoise Borne în varianta pentru flaut şi orchestră.

În partea a doua a programului, rolul de re-creator i-a revenit dirijorului. Capodopera lui Stravinski, în care expansivitatea timbrală şi frenezia ritmico-armonică alcătuiesc un dans al simţurilor, a prins viaţă pe scena Ateneului prin dedicarea şi dragostea faţă de această partitură a dirijorului Jin Wang, dragoste care se afirmă în fiecare gest, astfel că din spectator, publicul devine participant la sacrificiul păgân şi brutal.

A fost mai mult decât inspirată abordarea în acelaşi program acestor două lucrări, una în care arhaicul se confundă cu primitivismul, în care ritualul mişcă masele, fenomen redat într-o formă estetică de geniul Stravinski, în timp ce în lucrarea românească, acelaşi element arhaic devine sursă a interiorizării şi căutării de sine, rafinând fiinţa umană în căutarea adevăratei sale esenţe, cea spirituală.

Centenar Ion Dumitrescu

Al. I. BĂDULESCU

În luna mai s-au împlinit **100 de ani** de la naşterea compozitorului, profesorului universitar emerit şi dirijor **ION DUMITRESCU**, personalitate fascinantă a muzicii româneşti din cea de a doua jumătate a sec. XX.

A văzut lumina zilei, într-o familie de intelectuali, în străvechea aşezare vâlceană Oteşani.

Încă din anii şcolii primare, elevul Ion Dumitrescu a dovedit talent şi preocupări pentru studiul artei sonore. Desăvârşirea pregătirii sale muzicale a avut loc, în perioada 1933 – 1940, la Conservatorul de Muzică din Bucureşti.Ulterior s-a perfecţionat în tainele complexe ale ştiinţei şi artei compoziţiei muzicale, cu **acad. Mihail Jora, pe care genialul George Enescu îl aprecia „un excepţional pedagog şi un excelent compozitor"**.

Urmând exemplul distinşilor săi înaintaşi, tânărul muzician se dedică, începând din 1940, nobilei activităţi didactice, iar din anul 1944 şi până în 1979, în învăţământul muzical universitar, cu deosebire la catedra de armonie, contrapunct, forme muzicale, compoziţie din cadrul prestigiosului Conservator bucureştean (unde în anii 1951-1952 a fost decan şi în perioada 1956 – 1979 a fost şi şef de catedră). Mulţi dintre foştii săi studenţi au deventit nume sonore în viaţa muzicală din ţară şi din străinătate: Viorel Cosma, Vasile Tomescu, Ştefan Niculescu, Aurel Stroe, Vasile Donose, Gh. Firca, Mircea Neagu, Constantin Romaşcanu, Liviu Glodeanu, Vasile Timiş, Dan Constantinescu, Remus Georgescu, Vasile Dinu, George Draga, Stelian Olariu, Ursu Anghel Emilian ş.a.

Pe lângă această prestigioasă activitate didactică, între anii 1940 – 1947 muzicianul Ion Dumitrescu s-a aflat, în calitate de dirijor şi de compozitor la Teatrul Naţional din Capitală, timp în care a compus muzică de scenă pentru mai bine de 60 de reprezentative lucrări dramatice – din repertoriul universal şi naţional, înscrise în programele stagiunilor primei scene dramatice româneşti, pe care le-a dirijat seară de seară.

Dar cea mai importantă activitate în care ilustrul muzician Ion Dumitrescu s-a dedicat, cu întreaga sa forţă şi exemplar profesionalism, a fost, încă dinanii studenţiei, compoziţia muzicală. O seamă de opusuri din domeniile: **Muzicii simfonice** (*Preludiu simfonic, Concert pentru orchestră de coarde, Suita simfonică „Muntele retezat", „Simfonieta în Re major" ş.a.),* **Muzicii de cameră**, **Muzicii corale, Muzicii vocale**, **Muzicii de film** fac parte din patrimoniul artistic românesc. Majoritatea acestor opusuri au fost interpretate în concerte publice de instituţiile profesioniste de concerte şi spectacole din ţară şi din străinătate, bucurându-se pretutindeni de elogioase aprecieri din partea presei de profil şi publicului iubitor al marei şi adevăratei muzici.

În ampla sa activitate, un loc special îl ocupă excepţionalele articole, studii, eseuri, cronici, publicate în diverse reviste de specialitate din ţară şi de peste hotare, sutele de prelegeri, conferinţe, concerte, lecţii, comunicări ştiinţifice, emisiuni de radio şi televiziune, precum şi participările în jurii de specialitate, în exigente competiţii naţionale şi internaţionale din ţări cu recunoscute tradiţii muzicale: Cehoslovacia, URSS, Franţa, Austria, Belgia, Polonia, Bulgaria. Germania, Iugoslavia, Anglia, Italia etc.

Un excepţional capitol în istoria muzicii româneaşti de la mijlocul veacului trecut, poate fi atribuit, fără echivoc, îndelungatei şi prestigioasei activităţi, de aproape două decenii şi jumătate, pe care maestrul Ion Dumitrescu a desfăşurat-o, cu exemplară responsabilitate, profesio-nalism, dăruire şi pasiune până la sacrificiu, la cârma Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România. De numele său se leagă realizarea – cu sprijinul factorilor de decizie guvernamentală, o legislaţie specifică care a fost de bun augur pentru creşterea constantă a veniturilor Uniunii şi surselor financiare necesare asigurării dreptului de autor, achiziţionarea celor mai valoroase lucrări ale membrilor Uniunii, înfiinţarea Editurii şi Tipografiei Muzicale din Bucureşti, a superbului magazin *Muzica*, a Atelierului de grafică muzicală, precum şi promovarea la noi dimensiuni în circuitul naţional şi internaţional de valori, a creaţiei muzicale româneşti - clasice şi contemporane, şi a celor mai talentaţi tineri compozitori şi interpreţi – absolvenţi ai facultăţilor de specialitate din România.

Lucrând de peste 60 de ani în domeniul culturii şi artei, am avut fericitul prilej de a colabora cu maestrul Ion Dumitrescu în organizarea multor manifestări muzicale de referinţă, pe teritoriul judeţului Prahova. Pentru întreaga sa activitate a fost distins cu importante premii de creaţie, cu titlul de maestru emerit al artei, cu Premiul Academiei Române şi Premiul de Stat, cu ordine şi medalii, cu titlul de profesor universitar emerit, iar în 1977, Institutul Francez al Academiei de Arte din Paris şi Academia Tiberiană din Roma (1981) l-au ales membru.

Aniversarea Centenarului naşterii sale, constituie un nou prilej pentru a aduce, în prim plan – prin concerte, simpozioane naţionale şi internaţionale etc., importante momente din viaţa şi opera acestei personalităţi emblematice a muzicii româneşti, a culturii române. Sperăm ca în deceniile ce vor urma, opera sa – **să biruie cu succes anii, să fie cât mai prezentă în programele instituţiilor publice de concerte şi spectacole, în emisiuni de radio şi televiziune etc, pentru a înnobila şi entuziasma „multe generaţii de români şi multe neamuri ale pământului**".

Constantin Silvestri Un secol de nemurire

Viorel COSMA

Într-o imaginară carte a "dramelor muzicienilor români", lui Constantin Silvestri i-ar reveni cu siguranţă un loc aparte, fiindcă o personalitate atât de carismatică, de adulată de public, încărcată de succese răsunătoare pe toate meridianele lumii, dar purtând cu sine suferinţe fizice ascunse inimaginabile, care i-au adus sfârşitul la numai 56 de ani, departe de patrie, cu greu îşi poate avea corespondentul desăvârşit, incontestabil. Iată, a trecut un secol de la naştere şi mai bine de patru decenii de la dispariţia sa, iar amintirea lui Constantin Silvestri departe de a se estompa, ne îndeamnă la repetate trimiteri la realizările sale epocale, la versiunile interpretative de neuitat ale partiturilor lui Mozart şi Beethoven, Dvorak şi Ceaikovski, Enescu şi Paul Constantinescu..

I-am fost discipol la clasa de dirijat orchestră de la Conservator, i-am urmărit zecile (poate sutele) de repetiţii şi concerte, primele audiţii, i-am călcat pragul casei din Calea Victoriei nr.128, invitat să-i ascult imprimările de peste hotare şi mai ales, poveştile amuzante ale "pescarului amator", i-am scris nenumărate cronici muzicale şi recenzii de discuri, i-am publicat corespondenţa după ce a părăsit România (fiindcă muzeograful Romeo Drăghici mi-a comunicat fiecare epistolă unde anunţa popularizarea operei lui George Enescu). Dar mai ales, i-am fost confident la durerea interzicerii operei *Oedipe* de către oficialii comunişti după premiera din 1958, când am luptat - alături de colegul Micu Brediceanu - la reluarea în repertoriul primei noastre scene a acestei capodopere. În fine, de câte ori urc pe scena Ateneului Român, îmi revin în minte acele recitaluri ciudate ale pianistului Constantin Silvestri, care în partea a doua a programului invita publicul să-l provoace la inegalabilele sale improvizaţii à la *Chopin*, à la *Liszt,* à la *Schubert* sau *Schumann*, momente singulare dispărute din păcate din peisajul artistic contemporan al interpreţilor/compozitorilor.

Şansa copilului de 12 ani, care l-a întâlnit la Tg. Mureş prima oară pe Enescu, iar apoi tânărul pianist care a lucrat cu meşterul Mihail Jora armonia, contrapunctul şi compoziţia la Conservatorul bucureştean - au dus la formarea şi propulsarea acestui talent particular, muzician de excepţie, în oceanul artei sunetelor româneşti. Rând pe rând, dirijor la formaţia Asociaţiei Creştine a Tinerilor din Bucureşti, corepetitor la Opera Română, dirijor şi director la Filarmonica din Capitală, profesor la Conservator, prim-dirijor şi director la Opera Română, prim-dirijor la Orchestra Simfonică Radio, culminând cu postul de dirijor permanent la Orchestra Simfonică din Bournemouth (Anglia) - au marcat etapele afirmării acestui muzician ("atins de aripa geniului" - după cum l-a calificat presa engleză).

La 20 de ani, elevul Floricăi Musicescu stăpânea perfect pianul, concertând la Radio cu Theodor Rogalski, apoi "duelându-se" în claviatură cu Dinu Lipatti. La 25 de ani strălucea în compoziţie, şocându-l pe maestrul Jora cu îndrăznelile sale armonice, profesorul ameninţându-l că "dacă nu se potoleşte" cu atonalismele, îl dă afară de la cursurile Conservatorului şi nu-l mai primeşte nici în casa personală din Str. Silvestru. În paralel, Costi preluase bagheta şi nu se mai gândea decât la succesele orchestrelor româneşti şi străine. La 27 de ani debutase la Budapesta, cucerind presa şi inimile auditorilor maghiari care îl comparau cu Nikisch şi Toscanini. Din capitala Ungariei, se întorcea cu zeci de discuri-micro şi cu scule moderne de pescuit, inexistente la Bucureşti. Acasă era socotit muzician "bizar", o personalitate "greu de descifrat". Anumite interpretări personale, greu de acceptat de presa, mai ales străină, începuseră să-l tulbure. Lansase lozinca ce suna drept o replică: "E cu mult mai bine să fii fluierat decât ignorat!"

În Franţa, Belgia, Olanda, Germania şi mai ales în Anglia, Constantin Silvestri a cunoscut marile satisfacţii artistice, Orchestra din Bournemouth aducându-i - de-a lungul unui deceniu - veritabile triumfuri săptămânale. Auditorii englezi l-au adulat. Costi înlăturase "morga londoneză", iar orchestra sa provincială aspira la locul de "primadonă" pe scena vieţii muzicale din Anglia. Publicul din Brighton nu mai aplauda şi bătea din picioare, ci solicita dirijorului român să renunţe la partea a II-a a programului de concert, spre a relua întreaga Simfonie *Din lumea nouă* de Dvorak. Francezii i-au acordat *Marele premiu al discului* pentru tălmăcirea "miraculoasă" a partiturii maestrului ceh.

"Orchestra din Bournemouth - scria presa japoneză - *nu* e nici Wiener Philharmoniker, nici Berliner, nici Philadelphia Symphonie Orchestra, ea este *Orchestra Silvestri!*"

Din păcate, turneele demenţiale i-au răscolit vechea boala a plămânilor. Medicii l-au trimis fie la odihnă în Alaska sau la Polul Nord, fie în spitalul din Crans-Montana. La 30 noiembrie1967 şi-a făcut testamentul la Bournemouth. Simţea că se apropie sfârşitul. Se zbătea cu fel de fel de "gripe" între concerte, cu "sute de analize medicale de sânge şi de ficat" între turnee, sperând ca medicii să-i descopere medicamentul tămăduitor. La 23 februarie 1969, calvarul s-a sfârşit la Bournemouth, spre regretul miilor de ascultători şi admiratori.

Recent, casa de discuri EMI a editat o colecţie de 15 CD-uri cu înregistrările maestrului român, la pupitrul marilor orchestre din Franţa, Austria şi Anglia - moştenire peste timp a acestui strălucit interpret al nostru.

La ceas aniversar, numele lui Constantin Silvestri străluceşte prin moştenirea sa - componistică şi interpretativă - în sufletul tuturor iubitorilor de frumos, fiindcă timpul ocroteşte personalităţile învăluite de nimbul secret al nemuririi.

Centenar Silvestri-Britten

Carmen MANEA

Pe scena Sălii mici a Ateneului Român, a avut loc o serată muzicală camerală dedicată aniversării centenarului naşterii compozitorilor Constantin Silvestri şi Benjamin Britten - muzicieni deosebit de valoroşi si originali, al căror nume apare destul de rar pe afişele de concert. În debutul recitalului, violonista Raluca Voicu-Arnăuţoiu, coordonatoarea manifestării muzicale cu conotaţii speciale, a făcut o prezentare sintetică a programului, evidenţiind contribuţia de excepţie pe care cei doi iluştri creatori au avut-o în muzica secolului al XX-lea.

În cadrul recitalului, alături de violonista Raluca Voicu-Arnăuţoiu au evoluat pianista Manuela Giosa, flautista Ana Chifu şi duo-ul pianistic *Remember Enescu*, alcătuit din Corina Răducanu şi Eugen Dumitrescu. Ca impresie generală, menţionăm că prestaţia artistică a tuturor interpreţilor prezenţi pe podiumul de concert s-a situat la un nivel foarte înalt. Versiunea fiecărei lucrări s-a remarcat prin acurateţe Instrumentală, prin profesionalism, prin respect faţă de cerinţele partiturii şi printr-o exprimare sinceră şi elevată..

În ***Sonata pentru vioară şi pian op. 19 nr. 1*** de Constantin Silvestri, Raluca Voicu-Arnăuţoiu şi Manuela Giosa au reuşit să întruchipeze cu măiestrie particularităţile stilistice, ce îngemănează spiritul improvizatoric cu ştiinţa componistică, specifice autorului. Lucrarea de mare complexitate a dezvăluit capacitatea interpretelor de a evoca subtil toate detaliile legate de formă, de a contura imagini nuzicale pline de fantezie şi vitalitate, de a valorifica plenar frumuseţea limbajul armonic. Pe parcursul celor trei mişcări ale sonatei am apreciat claritatea şi firescul cu care au fost conturate temele (de structură melodică diferită, diatonică ori cromatică, caracterizate prin salturi intervalice neaşteptate), expresivitatea cu care a fost reliefat fiecare detaliu în parte, naturaleţea şi continuitatea cu care a fost condus discursul muzical, precum şi efectele dinamice şi timbrale rezultate din colaborarea celor două instrumente.

Benjamin Britten

În continuare, au fost prezentate ***Variaţiunile Gemini pentru vioară, flaut şi pian la patru mâini, opus 73*** de Benjamin Britten, în care, alături de violonista Raluca Voicu-Arnăuţoiu au evoluat pianiştii Corina Răducanu şi Eugen Dumitrescu şi flautista Ana Chifu. Creaţia deosebit de originală şi bogată în semnificaţii, a oferit interpreţilor posibilitatea de a-şi etala calităţile personale, de a valorifica plenar valenţele expresive şi timbrale ale instrumentelor şi de a colabora artistic la cel mai înalt nivel. Am apreciat firescul şi dezinvoltura cu care a fost realizat dialogul instrumental, precum şi frumuseţea discursului muzical, în care fiecare membru al formaţiei a avut un rol distinct, hotărâtor. În cadrul ansamblului am remarcat originalitatea şi bravura prestaţiei violonistice, contribuţia substanţială, de mare expresivitate şi virtuozitate a flautistei, precum şi fantezia şi rafinamentul celor doi pianişti (care au evidenţiat calităţile orchestrale ale instrumentului). Interpreţii au abordat partitura cu profesionalism şi măiestrie, reuşind să valorifice original fiecare detaliu în parte şi să confere unitate stilistică unei lucrări alcătuită din fragmente.

În continuare, duo-ul pianistic format din Corina Răducanu şi Eugen Dumitrescu a prezentat ***6 Dansuri româneşti din Transilvania opus 4 nr. 1*** de Constantin Silvestri. Preocupat de valorificarea folclorului naţional, compozitorul schiţase în anul 1929 partitura orchestrală a celor *Trei jocuri populare româneşti din Transilvania* (care figurează în lista creaţiilor sale ca opus 4 nr. 2). În comparaţie cu versiunea orchestrală, varianta dedicată pianului la patru mâini conţine trei dansuri în plus, dar şi unele diferenţe legate de domeniul armonic. Compozitorul apelează la procedee tradiţionale de înveşmântare armonică; excepţie face cel de-al şaselea dans, intitulat *Joc din Drîmboaie*, în care acompaniamentul este realizat din combinaţia unei pedale pe cvintă, cu succesiunea a două acorduri de cvartă. Cei doi apreciaţi pianişti au reliefat cu sensibilitate şi rafinament frumuseţea melodică, ineditul limbajului armonic, pregnanţa ritmică şi caracterul dansant al pieselor, au valorificat plenar bogăţia şi diversitatea coloristică a discursului muzical care evocă adeseori sonoritatea orchestrală. Ei au realizat cu eleganţă şi fantezie un fascinant caleidoscop muzical, în care piesele cu tentă nostalgică, evocatoare, au alternat cu cele impetuoase, energice, marcate de dinamism şi strălucire. Am apreciat coordonarea fructuoasă a duo-ului în realizarea contrastelor dinamice, a diferenţelor timbrale, bunul gust şi flexibilitatea manifestate în conducerea tempo-ului (fără exagerări de rubato).

În încheierea recitalului, violonista Raluca Voicu-Arnăuţoiu şi pianista Manuela Giosa au prezentat ***3 piese din Suita op. 6 pentru vioară şi pian*** de Benjamin Britten, creaţie de tinereţe a compozitorului, remarcabilă prin frumuseţea, insolitul şi diversitatea imaginilor muzicale pe care le întruchipează. Cele două interprete, cu mare experienţă şi rezultate notabile în domeniul muzicii de cameră, au răspuns cerinţelor autorului care menţiona că "fiecare interpret preia conducerea, ori de câte ori o cere partitura, iar ritmul muzicii curge liber, urmându-şi adesea propria-i mişcare independentă cu o libertate ce trece dincolo de limitele barelor de măsură". Cele trei piese intitulate *Marş, Lullaby şi Vals* au prilejuit muzicienelor posibilitatea de a-şi etala convingător propriile calităţi, de a valorifica bogăţia conţinutului şi varietatea stilistică a partiturii, de a realiza numeroase contraste dinamice, agogice şi de expresie. Lucrarea lui Britten a evidenţiat calitatea, măiestria şi omogenitatea duo-ului alcătuit din distinse cadre didactice, care predau disciplina muzică de cameră. Colaborarea armonioasă a celor două interprete a impresionat prin frazarea subtilă şi inteligentă, prin integrarea detaliilor în liniile ample ale discursului muzical, printr-o paletă dinamică şi timbrală diferenţiată cu rafinament şi bun gust, prin claritatea, dezinvoltura şi sinceritatea exprimării.

Întregul recital s-a desfăşurat sub semnul calităţii; protagoniştii seratei muzicale sunt valoroşi interpreţi şi de pedagogi, aspect care influenţează benefic cele două domenii. Îngemănate admirabil, arta, ştiinţa şi experienţa pedagogică, conferă prestaţiei artistice un plus de expresivitate, de sinceritate şi de autenticitate. A fost o adevărată demonstraţie de măiestrie şi de cultură muzicală; pe lângă calităţile menţionate anterior, am apreciat capacitatea de sinteză a interpreţilor, care au reuşit să realizeze o armonioasă şi originală "îmbinare a elementelor constitutive într-un tot organic necesar".

La despărțirea de Constantin Catrina

Liliana IACOBESCU

Marți 28 mai 2013, cu câteva luni înainte de sărbătorirea a 80 de ani de viață, muzica românească a suferit o mare pierdere, prin plecarea către cele veşnice a celui ce a fost Constantin Catrina. Înainte de a vorbi despre *muzicianul* Catrina, trebuie să spunem că *omul* Catrina va rămâne mereu un exemplu pentru noi toți: de o discreție şi o modestie rară, el nu a fost vreodată auzit să ridice glasul sau să reproşeze cuiva ceva. Mereu deschis, mereu cu zâmbetul pe buze, atent la orice eveniment, la orice gest cu trimitere spre Cultură, spre Lumină. Nu conta dacă

era vorba de un elev sau un student, încurajarea lui venea cu aceeaşi dragoste şi dăruire. Blândețea şi înțelepciunea sa au făcut ca şi în ultima clipă în care l-am văzut, înainte de a ne lua rămasul bun, să arate ca un sfânt, cu barba şi părul albe, cu figura senină şi împăcată.

Despre aportul lui la marea construcție ce se numeşte MUZICA, sunt multe de spus şi de cercetat. Pe scurt, a fost un spirit renascentist, care a cuprins în persoana lui nenumărate preocupări: muzicolog, lexicograf, bizantinolog, folclorist, compozitor, profesor, el a scris mii de pagini despre muzica românească, scoțând din uitare pe mulți muzicieni valoroşi, apreciind pe cei care meritau atenția sa, descriind fenomenul muzical sub toate înfățişările lui. Hărnicia, perseverența, devotamentul, jertfa de sine de dragul culturii, au făcut din el un apostol al muzicii româneşti.

Cu greu ne despărțim de o personalitate de asemenea calibru, dar ne consolăm la gândul că în lumea în care a păşit acum, va avea un loc de cinste, alături de cei care au trăit pentru a dărui ceva din ființa lor culturii şi artei româneşti.

Muzică bizantină

Festivalul de muzică bizantină şi contemporană de anul acesta, ajuns la a noua ediție, a devenit o manifestare tradițională în peisajul muzical românesc şi străin (el cuprinde concerte susținute şi pe alte meleaguri europene). Actuala ediție constituie unul dintre cele mai reprezentative evenimente muzicale cu rezonanțe bizantine, din cultura muzicală autohtonă şi străină. Concertul de la Ateneu a fost o manifestare dedicată exclusiv muzicii bizantine: autentice – din repertoriul românesc de Paşte, cu Macarie ieromonahul (aranjament de D.G.Kiriac), Ioan Popescu-Pasărea (aranjament N.Lungu), Constantin Draguşin şi Marcel Spinei - interpretate de Corala de muzică psaltică condusă de pr. compozitor Constantin Drăguşin, şi muzică contemporană de influență bizantină, cu lucrări de Paul Constantinescu, Violeta Dinescu, Petros Franghistas, Felicia Donceanu, Dimitri Nicolau, Doru Popovici şi Marcel Spinei, în rezonanța ansamblului CONTEMPORAN condus de compozitorul Marcel Spinei.

Concertul a avut invitați de excepție din Grecia, din Italia - violistul şi violonistul Mihai Spinei – prim-solist al Filarmonicii din Palermo, iar din România, solişti de talie mondială, precum: soprana Georgeta Stoleriu, flautistul Nicolae Maxim, pianista Sanda Spinei, violoncelistul Marcel Spinei şi percuționistul de la Cluj Marian Micu. Am ascultat lucrări pornite de la: 1. cântarea bizantină autentică turnată în tipare româneşti, începută din secolele XIII-XIX – cu muzică vocală, 2. la vocal-instrumentală din secolul XX, 3. iar prin revoluția tehnologică din secolul XXI, la teritorii arar întâlnite – cu clopote şi toacă autentice de la Muntele Athos şi sunete sintetizate pe CD, sau interpretată de ansamblu de instrumente de suflat (cca. 200 de instrumentişti) înregistrată pe CD cu solişti live, într-o reîntoarcere spre tradiția creştin-ortodoxă. Am audiat (în ordinea programului): clasica *Sonată bizantină* pentru viola/violoncel de Paul Constantinescu, Violeta Dinescu – *Litanie* pentru violoncel cu 5 corzi (tip Bach-Spinei), o lucrare deosebit de interesantă, interpretată magistral, *Sonata op.40 "Per Mihai Spinei"* în stil bizantin, pentru viola d'amore, de Marcel Spinei – cantata cu o un sunet extraordinar şi o fervoare fascinantă, compozitorul grec Petros Franghistas – *"Doro, from Athos Mount",* pentru flaut şi CD în care instrumentul solist aduce, foarte expresiv, cântări şi fragmente de cântări din Evul Mediu, la lucrări pentru ansamblu: de Felicia Donceanu – "*Invocare către Sfânta Maria",* în care soprana – ca şi în lucrarea lui Doru Popovici – *"Imn pentru Sfânta Fecioara Maria",* alături de ansamblu, ridică pe culmi amețitoare melosul bizantin turnat în suflu contemporan, concertul ajungând la final cu Dimitri Nicolau – "Choefore" op.147 / compozitorul Italian, prieten al ansamblului nostru (recent plecat dintre noi), pentru viola şi violoncel, interpretat într-o împletire pătimaşe cu polemici şi reconcilieri, terminând cu *Finale din Simfonia a III-a op.71 "Psalmi. Omagiu lui Ştefan Niculescu"* pentru sax, perc. şi orchestră de suflători, în variantă percuție şi C.D. / imprimare cu Orchestra Reprezentativă a Armatei, dirijor Aurel Gheorghiță (lucrarea a obținut Premiul U.C.M.R., martie, 2012). Aşa după cum comenta publicului compozitorul pr. Constantin Drăguşin, "această lucrare poate fi considerate o frescă a patimilor Mântuitorului în ultimele clipe de viață pământească".

Corala de muzică psaltică de la biserica Podeanu din Bucureşti, oblăduită de părinții acestei biserici: paroh pr. Vasile Ailoaiei, pr. C-tin Strugariu şi pr. C-tin Drăguşin, care a fost Invitata ansamblului CONTEMPORAN, a interpretat cu multă acuratețe şi profundă aplecare spre tradiția autentică bizantină, lucrări de Marcel Spinei – *Lumină lină*, în eh 1, Constantin Drăguşin – *Heruvic*, eh 6 şi – *Pe tine Te lăudăm*, eh 5, Macarie ieromonahul (aranjament de D.G.Kiriac) – *Îngerul a strigat*, eh 5 şi Ioan Popescu-Pasarea (aranjament N.Lungu) – *Ziua învierii, Chinonic*, eh 5.

Discursul concertului, determinat de valoarea compozițiilor prezentate, a avut autenticitatea emoțională specifică transcendentului, care s-a revărsat asupra unui public sensibil, sedus în atmosfera solitudinii aşteptării Pascale a Învierii.

(M. S.)

Valentin Gheorghiu – 70 de ani de activitate

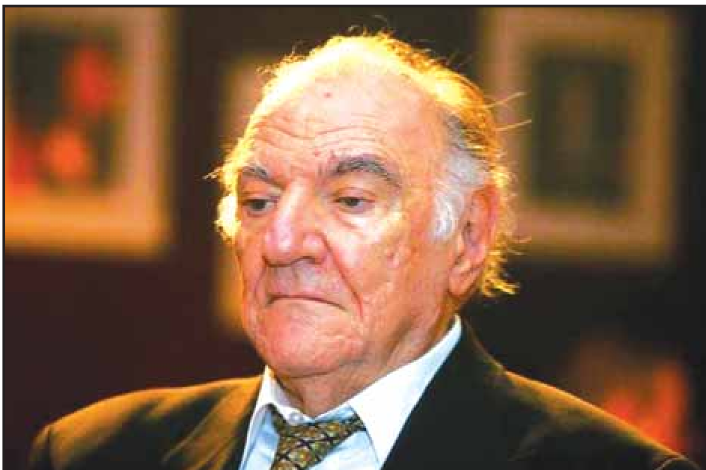
Carmen MANEA

Aţi încercat vreodată să definiţi superlativul absolut în interpretarea muzicală? Să înţelegeţi în ce constă „secretul” care face diferenţa între o prestaţie artistică foarte bună şi una catalogată ca fiind unică, sublimă, magnifică. inegalabilă, irepetabilă? Aţi reuşit oare să descifraţi „pe viu” sensul unor epitete întâlnite în cronicile concertelor, care desemnează o atmosferă plină de vrajă, de inefabil, de elevaţie?

Acest lucru minunat l-a făcut publicul prezent în sala Ateneului Român în 23 martie 2013, care a avut privilegiul să asiste la un eveniment muzical de importanţă excepţională: aniversarea a 70 de ani de activitate a ilustrului pianist Valentin Gheorghiu. Pe parcursul celor două ore cât a durat recitalul, ascultătorii au fost pur şi simplu copleşiţi de emoţia puternică, de entuziasmul şi bucuria pe care distinsul maestru al claviaturii le-a transmis împreună cu colaboratorii domniei sale: violonistul Gabriel Croitoru şi violoncelistul Marin Cazacu.

Acela care încearcă să evoce magia acelei seri unice, care a provocat publicului stări sufleteşti puternice de la încântare, la extaz – manifestate prin aplauze în picioare, minute în şir -, se află în faţa unei grele încercări. Amintim un moment asemănător petrecut în anul 1848, cu ocazia ultimului recital susţinut de Chopin la sala Pleyel din Paris. Cronicarul revistei *Gezette Musicale,* scriitorul Felicien Mallefille, se declară incapabil să descrie emoţia provocată de muzicianul pe care îl numeşte *Ariel al piniştilor*, recunoscând că îi este imposibil să pătrundă în misterele unei interpretări care nu are corespondent în zona terestră. El menţionează că şarmul acelei seri unice s-a menţinut mult timp după ce concertul s-a terminat. Acelaşi lucru s-a întâmplat la Ateneul Român, unde magia interpretării pianistului Valentin Gheorghiu, alături de colaboratorii săi, va rămâne încrustată în sufletele auditorilor săi pentru totdeauna.

Încercăm în continuare să descifrăm o parte din “secretele” serii muzicale pline de poezie şi de emoţie pe care generosul pianist a dedicat-o prietenilor şi publicului său. În prima parte a recitalului am ascultat *Sonata în la major, opus 47*, cunoscută ca *Sonata*

Kreutzer (datorită dedicaţiei făcute de Beethoven violonistului Rudolph Kreutzer), lucrare impunătoare în repertoriul cameral, remarcabilă prin frumuseţea şi prin nobleţea sentimentelor pe care le evocă. Pe parcursul celor trei mişcări ale sonatei, cei doi interpreţi au realizat un impresionant crescendo emoţional, care a îngemănat original imagini muzicale de factură poetică de o rară frumuseţe, momente de patos şi de impetuozitate fără egal.

Pentru maestrul Valentin Gherghiu şi violonistul Gabriel Croitoru, prezentarea capodoperei beethoveniene a constituit nu doar o etalare a calităţilor lor muzicale şi a colaborării artistice de excepţie, dar şi o demonstraţie de cel mai înalt nivel a ceea ce presupune actul interpretativ: sinceritate în exprimare, elevaţie spirituală, echilibru lăuntric. Am admirat pe rând atmosfera de contemplare meditativă din *Adagio stostenuto* care precede tumultuosul *Presto* (din prima mişcare), contrastante puternice dintre imaginile cu conţinut poetic şi cele marcate de strălucire şi vervă din *Andante con variazioni,* precum şi energia debordantă şi frenezia din finalul lucrării (*Presto*), venit să încununeze o prestaţie a cărei valoare nu poate fi cuprinsă în cuvinte. Parafrazând un dicton celebru, putem afirma că pentru minunaţii interpreţi “nimic din ce este muzical nu le este străin”.

În partea a doua a recitalului a fost programat *Trio-ul Dumki, opus 90 nr.4 în mi minor* de Dvorak, lucrare remarcabilă prin bogăţia expresivă şi semantică, în care, alături de pianistul Valentin Gheorghiu şi violonistul Gabriel Croitoru, s-a aflat pe scenă reputatul violoncelist Marin Cazacu. Lucrarea camerală de ample dimensiuni, admirabil alcătuită, clară, expresivă, vie, elaborată în stil rhapsodic, le-a prilejuit artiştilor ocazia de a-şi manifesta plenar măiestria şi creativitatea, de a oferi o variantă interpretativă de excepţie, care poate fi integrată în categoria unicatelor. Ascultându-i pe cei trei interpreţi cum dialogau, cât de natural prezentau şi preluau motivele/ideile/frazele melodice, cum colorau discursul muzical cu splendide nuanţe, ne gândeam la jocul feeric al personajelor lui Oberon. Cele şase mişcări, ale celebrul trio al lui Dvorak dezvăluie o varietate impresionantă de tablouri muzicale şi de semnificaţii, care sugerează gravitatea melancolică şi graţia sublimă, elanul sentimental, optimismul, prospeţimea, verva, bucuria explozivă.

Finalul, remarcabil prin ideile sclipitoare dezvoltate generos, prin fantezia şi impetuozitatea discursului muzical, a încununat o prestaţie pe care superlativele nu o pot desemna în totalitate.

Ascultându-l pe Valentin Gheorghiu, am avut revelaţia tinereţii spirituale a artistului care, înfruntând timpul, îşi păstrează neştirbit elanul şi bucuria de a dărui publicului talentul şi tot ce are mai frumos; a fost o adevărată lecţie de gândire artistică superioară, de nobleţe şi frumuseţe expresivă. Cântul său pianistic este o îngemănare armonioasă de frumuseţe materială şi de puritate spirituală; în cazul inegalabilului pianist, sinceritatea exprimării se află în perfectă concordanţă cu viziunea sa artistică. “Secretul” forţei magnetice inconfundabile se află nu numai în arta pianistică situată pe cele mai înalte culmi, ci şi în sentimentele sale profunde şi în exemplara sa integritate morală.

La încheierea recitalului, pe lângă fascinaţia inegalabilei interpretări, publicul a reţinut senzaţia de întreg, de emoţie covârşitoare, de retrăire a unor realităţi şi situaţii eterne, care îşi găsesc echivalentul în permanenţă.

Interpreţii au oferit publicului care i-a ovaţionat minute în şir, două bis-uri. Primul, *Andante* din *Trio*-ul scris de Valentin Gheorghiu a fost dedicat memoriei lui Ştefan Gheorghiu, ilustrul violonist şi pedagog, plecat la cele veşnice în 2010, care ar fi împlinit în 23 martie 2013 vârsta de 87 de ani. Al doilea, a fost reluarea unui fragment din mişcarea lentă a *Trio*-ului *Dumki* de Dvorak.

A sluji, a iubi. **a se devota muzicii**, acestea au fost comandamentele care i-au călăuzit viaţa şi activitatea maestrului Valentin Gheorghiu. A făcut-o cu har, cu dăruire şi generozitate, ilustrând în mod strălucit dictonul lui Hegel, după care ***omul nu este altceva decât şirul faptelor sale***.

Un muzician complet şi un om cu calităţi excepţionale, un artist fermecător, cuprins de flacăra geniului. Aşa l-am perceput pe Maestrul Gheorghiu pe parcursul excepţionalei sale cariere şi în recitalul-eveniment de la Ateneu. Valentin Gheorghiu rămâne un model de tinereţe spirituală, care a influenţat benefic progresul artei interpretative româneşti şi o valoare la care s-au raportat de-a lungul timpului foarte mulţi muzicieni din ţară şi de peste hotare.

În *tainicul atelier al lui Dumnezeu,* care este *istoria* (în opinia lui Goethe), momentele sublime, de neuitat sunt rare. Evenimentul cultural la care am asistat pe 23 martie va rămâne nu doar o amintire de neuitat, ci şi un moment de referinţă în arta interpretativă românească.

Emulații în jazz-ul transilvan (I)

Florian LUNGU

Lunile aprilie şi mai, ce aduc cu sine o accentuare a activităților legate de jazz-ul autohton, au cumulat în 2013 nu mai puțin de cinci competiții destinate evaluării tinerelor talente! Cu

Iulia Pardău

excepția „EuropaFest", asupra organizării şi pertinenței căruia ne manifestăm serioase îndoieli, celelalte patru – fapt nu lipsit de semnificație – s-au concentrat în areal transilvan.

Astfel, la 19 aprilie s-a derulat „Concursul debutanților în jazz" ediția a XX-a găzduită de **Şcoala populară de Arte „Tudor Jarda"** din Cluj, după câte ştiu singura şcoală medie din țară – cu excepția Liceului „George Enescu" din Bucureşti – în care şi ***jazz-ul*** este promovat. Aceasta grație deschiderii spre diversitate disciplinară şi modernitate a formelor de învățământ evidențiate de doi extrem de activi şi dăruiți diriguitori ai destinelor acestei şcoli clujene transformate în numai câțiva ani dintr-o ruină într-un edificiu modern şi impunător, înzestrat cu o sală de spectacol renovată ca pentru mileniul al treilea,– ne referim la managerul **Vasile Corpodean** şi la directorul **Marius Moldovan**, aflați în fruntea unui entuziast colectiv didactic şi administrativ. Un rol foarte important în educarea şi motivarea pentru jazz a tinerelor talente (elevi şi studenți), îl marchează la Cluj de decenii un împătimit mentor, **Ştefan Vannai**, a cărui esențială contribuție la emanciparea mai multor generații de muzicieni şi, în genere, la promovarea jazz-ului ca limbaj artistic creativ este demnă de relevat cu deosebire. Încă din anii '80 ai veacului trecut profesorul, dirijorul şi aranjorul **Ştefan Vannai** a întemeiat o orchestră de jazz „în pantaloni scurți", **Big band-ul GAIO**, aplaudat în zeci de recitaluri pe scene din Cluj, din alte oraşe româneşti şi în străinătate. Unii dintre componenții Big band-ului au ajuns apreciați muzicieni profesionişti, precum bateristul **Adrian Tetrade**, pianistul **Sergiu Moldovan**, bass-istul **Paul Baciu**, alții au păstrat în suflet doar amintirile unor frumoase împliniri scenice... toți copiii din anii '80 au crescut având astăzi la rândul lor copii. Neobosit, tânărul septuagenar **Ştefan Vannai** a luat-o de la capăt, coagulând un nou **GAIO** alăturând elevi si studenți. Implicându-se cu trup şi suflet în nobila sa menire de instruire întru jazz, dirijorul funcționează la nevoie şi ca pianist acompaniator ori baterist. Din juriul de specialitate al Concursului Debutanților, desfăşurat la **Şcoala populară de Arte „Tudor Jarda"**, a făcut parte, între alții, **Virgil Mihaiu**, profesor universitar doctor de Estetica Jazz-ului de la **Academia de Muzică „Gheorghe Dima"** din Cluj, admirat poet şi eseist de jazz.

Iată palmaresul evaluării tinerilor competitori: Marele Premiu al concursului a fost adjudecat de cântăreața **Iulia Pardău**; la Secțiunea vocală au fost atribuite două Premii I ex aequo tinerelor interprete **Patricia Labou** şi **Patricia Fage**, Premiul al doilea a revenit **Ioanei Rizea** (bucovineancă ce studiază în cetatea culturală de pe Someş), iar Premiul al III-lea a fost câştigat de **Alexandru Kis**; laureații secțiunii instrumentale au fost grupul de elevi **SPA Jazz Band** (Premiul I) şi bass-istul **Ştefan Popa** (Premiul al II-lea). Pentru toți, distincțiile acordate, dublate de meritate recompense materiale, contează neîndoielnic drept fireşti imbolduri pentru continuarea eforturilor.

Pe **Virgil Mihaiu** l-am regăsit doar trei zile mai tîrziu în juriul Concursului găzduit sub egida Festivalului Studențesc de Jazz de la Târgu Mureş (22 – 25 aprilie), competiție impecabil pusă în pagină organizatorică de **Jazz-Blues Club** împreună cu **Casa de Cultură a Studenților** din localitate, cu sprijinul unor parteneri şi sponsori. Dar despre această sărbătoare a creativității juivenile – în rubrica din următorul număr al revistei.

Vedetele susțin campania “România, țara inimilor mari”!

Oana GEORGESCU

Antonia, Randi, Aylin, Giulia, Lucia, Diana Matei, Elena şi El Nino de la Mandinga sunt primele vedete din lumea muzicii care s-au alăturat şi susțin campania Sensotv.ro „România, țara inimilor mari”. Televiziunea online a lansat această campanie de responsabilitate socială, special pentru românii cărora le pasă de țara în care trăiesc. În spoturile dedicate lor, artiştii (alături de ei sunt implicați actori, regizori, medici, creatori de modă) ne dezvăluie de ce iubesc România şi de ce nu şi-ar părăsi țara pentru nimic în lume. Alte nume din show-biz, printre care şi Inna, Mihai Trăistariu, Kamara, Tibi Scobiola, Xonia, Elli White au filmat deja pentru campania “România, țara inimilor mari”, un Proiect susținut de CATENA şi inițiat din dorința de a promova spiritul românesc şi de a schimba imaginea negativă a țării. (Foto: Sebastian Oroş)

Antonia

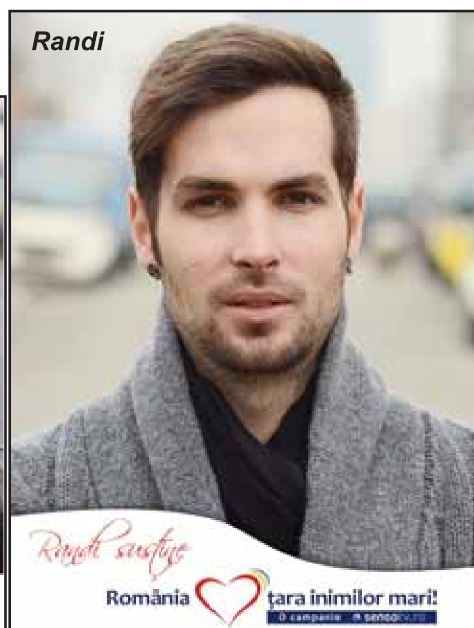

Kamara

Mihai Trăistariu

Aylin

Randi

Lucia

Giulia

Votul, eterna poveste...

Ana-Maria SZABO
Marius GHERMAN

Se spune că atunci când punem prea multă pasiune la un meci de fotbal uităm că de fapt este un simplu joc. Da, dar între timp jocul de altădată a devenit un business cumplit, în care un gol norocos marcat în ultimul minut poate însemna falimentul unora şi câştiguri de sute de milioane pentru alţii (e cazul şi pentru pariuri sau meciuri trucate). La Eurovision, însă, credem că doar noi, românii, facem din ţânţar armăsar, vedem conspiraţii la tot pasul, avem convingerea că toţi sunt contra noastră, buricul pământului, că toţi vor să ne fure, să ne faulteze, ca la fotbal. Ceilalţi se distrează, se bucură şi când câştigă, şi când pierd, au o atitudine pozitivă, căci, la urma urmei, nu e decât un festival al cântecului. Bun, am cheltuit o sumă modică (mă refer la TVR), vreo 230.000 de euro, din care 136.000 taxa de participare, o nimica toată faţă de cât se aruncă în Calea Dorobanţilor pe fereastră (acum, tichie de mărgăritar, vor să-şi cumpere câteva zeci de maşini scumpe!) şi mai ales faţă de investiţia gazdelor suedeze, care ne-au oferit un spectacol impresionant. Ei, şi? Ne-a obligat cineva, ne-a băgat cineva mâna în buzunar? Turcia, Polonia, de pildă, n-au participat anul acesta, Italia, deşi era calificată din oficiu, în postură de mare cotizantă, a făcut acelaşi lucru ani la rând. Aşa cum recunosc şi cei din echipa TVR, e doar un câştig de imagine. Acuzăm pe toate posturile că avem de-a face cu voturi geopolitice, dar ce ne-a împiedicat (e vorba şi de ţară ca atare, nu numai de TVR) să avem relaţii mai strânse cu vecinii noştri, care nu ne dau niciodată vreun punct? Şi cu ce se deosebeşte acest vot geopolitic, între ţări din aceeaşi zonă (ex-URSS, Scandinavia, Benelux, ex-Iugoslavia), de votul pe care-l aşteptăm (n-am spus, iată, cerşim) de la Republica Moldova sau de la ţările unde sunt stabiliţi mulţi români? Să nu mai invocăm, aşadar, “valoarea piesei, a show-ului, a vocii, etc” când de fapt noi sperăm să fim votaţi numai de către români! Măcar geopoliticul înseamnă simpatie faţă de artişti din altă ţară şi, poate, apreciere faţă de o reprezentare superioară: Moldova nu ne-a dat decât 10 puncte (vai, dramă, ţipete, păr smuls din cap, trădare!), dar a preferat o piesă foarte bună şi o cântăreaţă şi frumoasă, şi talentată (Ucraina, locul 3, 214 p.). În plus, dacă tot ne-am legat de participarea basarabeană, acuzând că au avut un show asemănător cu al nostru (ni l-au furat, pesemne!), să notăm că Republica Moldova, o ţară foarte mică, s-a clasat şi acum înaintea noastră, pe 11, datorită unor atù-uri indiscutabile: compoziţia lui Pasha Parfeni (Trofeu la “George Grigoriu”, la Brăila, laureat la Mamaia şi “Cerbul de aur”) şi interpretarea Alionei Munteanu – alias Aliona Moon (Trofeu la “Dan Spătaru”, la Medgidia), două nume cu palmares în muzica uşoară. Mihai Trăistariu n-ar trebui să mai fie aşa indignat (“Unde-au fost românii, la bere?”), fiindcă el şi-a datorat cu siguranţă locul 4 din 2006 şi votului masiv al străinilor, altminteri nu reuşea acea performanţă. Să nu uităm că au mai fost şi juriile din studiourile TV (normal era să fie făcută publică, opinăm, componenţa celui de la TVR, cu 50% pondere), dar mai ales a decis nivelul de trai: degeaba am avut dreptul să votăm fiecare de câte 20 de ori, dacă EBU a fixat un tarif prohibitiv, de 1,24 euro, aşa încât doar 21.035 de români au votat (pentru alte ţări, aşa e regulamentul, mai mult ca sigur în primul rând pentru Moldova), din cei circa 1,5 milioane de telespectatori, deci TVR şi-a recuperat vreo 26.000 de euro din investiţia amintită. Degeaba încearcă acum Dan Manoliu să ne amăgească, am publicat cifrele exacte în numărul 3, nu au fost 100.000 de voturi la selecţia naţională, s-a decis cu mult, mult mai puţin. Dar dacă juriile din Italia şi Spania nu au agreat deloc participarea noastră (să fie clar, asta înseamnă piesă, interpretare şi show), de ce ne plângem, nu e dreptul lor? Probabil că şi ei au avut

Danemarca

Echipa învingătoare

acolo specialişti, ca şi noi. Cum însăşi celebra soprană Angela

Ucraina

Gheorghiu, suporter declarat al solistului, a spus textual: "Spectacolul prezentat de Cezar la Eurovision s-a îndepărtat dramatic de ceea ce este artistul Cezar Oautu", trebuie să ne gândim ce anume a fost greşit, fiindcă nu ni se spune. Pe de altă parte, cu scuzele de rigoare, nu ştim "ce este artistul Cezar Oautu" dintr-un motiv foarte simplu: a venit la preselecţie din postura de total necunoscut, pentru public şi chiar specialişti. Colaboratorii noştri colindă lumea, avem mereu relatări despre succesele românilor peste hotare, mai există şi internetul, cu toate acestea realizările artistice, reale sau nu, ale lui C. O. ne-au fost revelate de PR-ul său abia cu ocazia concursului de la Bucureşti. Şi apoi, hai să fim serioşi, cum şi de către cine i se putea spune "The Voice" unui solist tânăr, fără performanţe pe marile scene ale lumii? Atunci Pavarotti, Domingo, Carreras sau, în muzica uşoară, Sinatra (el CHIAR era supranumit aşa!) ce mai sunt? Lipsa de echilibru şi de modestie rezidă şi din declaraţiile halucinante de după finală ale solistului, care

România

acuză că a fost... sabotat! "Eram favorit (casele de pariuri parcă indicau altceva...-N. A.), dar ceva s-a schimbat în ultimul moment. Am făcut istorie (?! - N. A.) la Eurovision, chiar dacă am ieşit pe locul 13. Am fost favorit la pariuri, multă lume îmi dădea şanse şi mă vedea un adversar de temut, dar ceva s-a schimbat în ultima clipă. E foarte ciudat cum s-au întors lucrurile, a fost ceva din interior (de la TVR?! - N. A.), sunt sigur, ca şi cum am fi fost sabotaţi (n-au mers microfonul, luminile? - N. A.). Eu sunt mândru de mine, ROMÂNIA N-A MAI AVUT NICIODATĂ UN SHOW ŞI O MELODIE CUM A AVUT ACUM (ruşinaţi-vă, Luminiţa Anghel, Trăistariu, Sistem, Seling, Ovi! - N. A.)... Din păcate, noi, românii, nu ştim să ne apreciem valorile". Cântăreţul de 33 de ani originar din Ploieşti mai spune că a fost felicitat de... designerul Jean-Paul Gaultier, care poate a avut cuvinte de laudă şi pentru rochia de 5 kg. semnată Doina Levintza, şi, în general, autoincluzându-se între marile valori ale României, este senin şi împăcat cu sine, ceea ce este foarte bine, la urma urmei. Ce ne-a bucurat cu adevărat este faptul că la puţin timp după finală a interpretat alături de Angela Gheorghiu superbul cântec al lui Jolt Kerestely, "Copacul", ca invitat al acesteia în spectacolul lui Andrea Bocelli de la Romexpo. Trecem peste scandalul de acolo, cu organizatorii care "au uitat" să anunţe că reprezentaţia este în aer liber şi i-au pus pe spectatorii care cumpăraseră bilete cu multe milioane (cele mai scumpe au fost 1400 de lei!) să stea în frig, pe ploaie, pe scaune mustind de apă (mulţi au şi plecat, indignaţi), pentru a-i preciza lui C. O. că n-a avut

Azerbaidjan

nicidecum “un concert alături de Andrea Bocelli”, aşa cum spune: un concert a avut Marcel Pavel, la Sala Palatului, cu orchestră de mari dimensiuni, doi dirijori, invitați, dar el n-a fost decât invitatul invitatei de onoare...

Locul 13, în condițiile în care după noi s-au clasat țări cu uriaşă tradiție în muzica pop (ce să zică atunci faimoasa Bonnie Tyler, care a cântat perfect şi a rămas pe la coadă?), unele din ele făcând parte din lotul marilor cotizante (Germania – 21, Anglia - 19), este unul bun. Dacă era “pe pile”, nu se clasau acestea mai sus? Nu avem absolut nimic cu Cezar Ouatu (se

Germania

va vedea mai jos că am fost absolut obiectivi şi blânzi, față de alți colegi), doar că suntem o publicație profesionistă şi militām pentru rigoare, echilibru şi corectitudine. Eurovision este un concurs de muzică uşoară sau pop, cum vreți, sprijinit consistent de mulți iubitori de artă (cum este doamna Anca Vlad, farmaciile “Catena” fiind alături de reprezentanții noştri), care doreau o clasare care să îmbunătățească imaginea României. Cezar a venit dinafara genului, dar asemenea experimente sunt sortite aici eşecului (ne amintim de piesa faimosului compozitor britanic Andrew Lloyd Webber, care a şi acompaniat-o la pian pe o soprană, punctajul obținut fiind jenant), ceea ce ar fi trebuit să fie previzibil. Cezar, solist care nu excelează, să recunoaştem, nici la capitolul charismă, a obținut la finala națională cel mai mare punctaj la televoting, cu multe-puține voturi, câte au fost, şi cu ce a mai agonisit de la juriu a ajuns la Malmö. Înainte de toate, respectăm marele public, aşa se cuvine, dar acelaşi mare public, european de această dată, vrea la Eurovision piese cantabile, “şlăgăroase”, uşor de fredonat, aduse la microfon de solişti tineri şi frumoşi (UNELE din soliste chiar foarte frumoase, dar şi cu voci bune!), dublate de show-uri cu regii cât mai originale. Noi nici la acest capitol n-am stat deloc bine, cu un Dracula în fustă înconjurat de nişte acrobați-dansatori care țopăiau într-un mod care nu evoca nicidecum legenda acestuia (sau poate pânza sângerie să fi sugerat aşa ceva?); înafară de dansatori chiar nu mai putem imagina altceva? După locul 16 în 2011, cu penibilii de la Hotel FM şi solistul lor englez, locul 12 anul trecut, cu trupa cubanezo - română Mandinga, iată că am mai căzut un loc şi ar fi fost mai rău dacă nu primeam câte 10 puncte de la Moldova şi Grecia, punctaje mai răsărite dându-ne şi Malta (7), Azerbaidjan (6), Norvegia (6), ceea ce dovedeşte grăitor că nu trebuie să fie milioane de români în țara respectivă... Câştigătoare detaşată, cu 281 de puncte, a fost Danemarca, favorită (ea, da!) şi la pariuri, cu melodia “Only Teardrops”, cântată de solista de 22 de ani Emmelie de Forest, cu tată... suedez. Au urmat în clasament alte cântece care s-au situat clar pe coordonatele amintite de noi mai sus: Azerbaidjan (234), Ucraina (214), Norvegia (191), Rusia (174).

Belarus

Părerile presei şi ale specialiştilor sunt oarecum împărțite, chiar dacă opiniile negative sunt mai numeroase. Angela Gheorghiu nuanțează citatul nostru anterior, chiar dacă unii apreciază că ea ar putea fi subiectivă: “Cezar Ouatu, eşti câştigătorul inimilor noastre din toate punctele de vedere! Prestația ta la Eurovision a fost de nivelul cel mai mare posibil şi onorant pentru tine şi pentru România, dar nu talentul a primat”. Mădălin Voicu declară: “Participarea lui Cezar la Eurovision a fost o greşeală. N-am înțeles ambiția lui de a participa la Eurovision (noi, da: acum este cunoscut în România! - N. A.). Dacă până acum susțineam că Eurovision a devenit un fel de “Miss Piranda”, în acest an a fost o ediție

Republica Moldova

foarte bine construită, iar asta l-a dezavantajat. M-a deranjat că el a crezut în proiectul acesta, a riscat şi

a făcut un pas pe care nu l-a gândit înainte. Dacă eram în locul lui, n-aş fi participat". Încă o dată, nu suntem de acord: e clar că fără participarea la Eurovision (nu contează locul, putea fi şi ultimul), nimeni nu l-ar fi invitat pe Cezar la emisiuni TV şi evenimente mondene! Ziarul "Ring" mai scrie despre "numeroasele critici din presa internațională" ("Lady Gaga din Carpați"!), dar şi din partea unor muzicieni şi designeri autohtoni". Unul dintre aceştia din urmă, Răzvan Ciobanu, e furibund, deşi evident nu foarte obiectiv: "Am văzut în concurs un Dracula în travesti, o trupă de dansatori mediocri şi un cearşaf roşu. Nici măcar nu se poate spune că am şocat, fiindcă şi şocatul ăsta e o artă". Chiar dacă, încă o dată, Cezar Ouatu pare să fi văzut alt film, cum se spune, afirmând sentențios: "Eu am fost favorit la titlu din partea fanilor" (!!), "Libertatea" recunoaşte că solistul "nu a impresionat". Tot în "Ring", în editorialul său atât de gustat, intitulat "Fruntea sus şi... rochia jos!", Marina Almăşan, care a girat din partea TVR vreo două participări europene, are câteva observații foarte pertinente: "Vreau doar să-i cer lui Ouatu să învețe să piardă. Să-şi asume demn eşecul (care nu este chiar atât de răsunător), să nu se victimizeze, să nu cadă în plasa laudei de sine. Dragă Cezar, ți-ai asumat, de la început, o apariție controversată, iar acum culegi roadele. Era clar că nu toți vor

Rusia

aplauda, la unison, un bărbat cu voce de femeie şi înfăşurat într-o rochie. Încearcă să fii mai modest, mai cumpătat în declarații, lasă nasul mai jos, nu judeca tot Universul, la pachet, pentru că nu ți-a înțeles mesajul!". Corneliu Vadim Tudor observă că a devenit tot mai mult... "Asiavision", iar în "Jurnalul național", fiica poetului Adrian Păunescu, Ana-Maria Păunescu, atinge câteva idei pe care le-am punctat şi noi în articolul anterior: "Aproape în fiecare an la Eurovision ne trezim că suntem cu un pas în urmă. Am mers în acest an cu o piesă controversată. Am cântat, normal, în engleză... ca nu cumva să ne creadă continentul

Grecia

patetici sau naționalişti. Ne ferim de limba noastră ca de boală. Până şi artiştii din Ungaria, care nu au un grai tocmai melodios, au cântat în maghiară. Ce să mai spunem de Moldova noastră, care a participat cu un cântec în... română şi s-a clasat mai bine decât noi. Grecii în schimb nici de această dată nu s-au lăsat duşi de valul modernului, ci au venit cu muzica lor, cu acorduri tipice, pe care tavernele încă mai au putere să le îngâne; au umplut scena cu un cântăreț tradițional şi cu o trupă rock, s-au jucat de-a muzica, de-a greaca şi de-a engleza şi, probabil, au smuls un zâmbet publicului. Noi de-a ce ne jucăm? De-a strategii, bineînțeles!". Ca de obicei, cei mai

Italia

amuzanți sunt cei de la "Cațavencii": "Să-i dăm Cezarului ce-i al Cezarului: locul 13. Cezar Ouatu a ocupat locul 13, acuzând votul pe criterii geopolitice. Da, Cezar, e vina lui Mihai Viteazu şi a dementului ăla de Cuza, că n-au avut ambiții mai mari... acum România era un imperiu colonial şi toate țările suzerane te-ar fi votat numai pe tine. Este, într-adevăr, absolut revoltător! E datoria oricărui român să-şi apere patria şi să voteze cu români la concursuri internaționale ridicole de cântat. Dacă n-ai votat cu... Ouatu ar trebui să ți se ridice cetățenia. Iar despre perfizii ăia de moldoveni nici n-avem cuvinte! Zic c-a venit, în fine, momentul să le declarăm război. Am ascultat melodia cântărețului nostru cu nume predestinat: Cezar Oautu. Am ascultat-o şi am râs de mi-a ieşit lapte pe nas când a început să se pițigăiască. Nimeni nu o să asculte melodia asta când o să meargă cu maşina... Oamenii l-au votat pentru valoarea de şoc. E distractiv să fii şocat. Şi toți telespectatorii au fost şocați de cât de penibil şi de sinistru e omul: fața, rochia, vocea, atitudinea detaşată, de parcă nici nu bănuieşte ridicolul în care se scaldă. Acolo e umorul, şi pentru umor a fost votat". E bine să ştim să mai şi râdem, mai ales că, aşa cum spuneam, e doar un concurs. Sau, ca la fotbal, doar un joc. Ah, am uitat că la Eurovision noi folosim doar limba engleză, trebuia să scriem "game"! (Foto: Dennis Stachel - EBU)

Platforme culturale

Dorin MANEA

Dacă până de curând festivalurile în aer liber aveau un profil strict determinat, în special muzical (majoritatea erau axate pe rock, dar şi pe alte genuri, ca jazz, folk sau... operă - ca acela inițiat de Pavarotti), acum observăm o reconfortantă lărgire a profilului, ele devenind adevărate platforme culturale. Iată că şi la noi există trei astfel de manifestări artistice.

B'ESTFEST Summer Camp

Promoter local profesionist, Emagic a reuşit să ofere publicului român evenimente culturale deosebite, pentru toate categoriile de public. Red Hot Chili Peppers, Lady Gaga, Roxette, Status Quo, Steve Vai sunt doar câteva dintre numele incluse în agenda sa, ce a reunit anul trecut 8 evenimente printre care şi B'ESTFEST Summer Camp - peste 100 artişti şi aproxmativ 180.000 de spectatori.

Haggard

B'estfest nu este doar un festival, este un loc pentru toată familia, oferind publicului 7 scene şi diverse alte activități: parc de distracție, cinema în aer liber, o mulțime de restaurante, zone de sport, bazar, o casă de căsătorii şi un salon de tatuaje, primind de altfel o nominalizare pentru cel mai bun festival european de talie mijlocie. **Artrocker Magazine** despre **B'ESTFEST Summer Camp:** "*Diversitatea a stat la baza unui line-up de succes: de la ritmuri antrenante pe scena Dance Arena, la noul val din muzica românească prezentat pe scena Futures Heroes, până la hard rock, metal sau punk pe scena rock şi încheind cu artişti internaționali de top pe scenele principale".* Putem cita şi elementul numit **Turism cultural:** Bucureştii ca destinație turistică estivală, 10% din totalul spectatorilor prezenți fiind public străin.

În 2013 au fost contractate legendele **Mark Knopfler** (Dire Straits), **Depeche Mode** şi **Roger Waters** (Pink Floyd) cu celebra producție The Wall, precum şi cea de-a şaptea ediție **B'ESTFEST Summer Camp** , 5-7 iulie, B'ESTFEST Park – Tunari. „*Lucrăm intens pentru noi proiecte pe care sperăm să le putem anunța in perioada următoare. Ne dorim foarte mult să oferim publicului divertisment de calitate*" a declarat **Laura Coroianu**, CEO Emagic.

ARTmania Festival

Platforma culturală ARTmania susține artele frumoase, punând accent pe muzica formată în jurul curentelor contemporane directe şi derivate din cultura rock, din aria metalului gothic. ARTmania a devenit un brand consacrat la nivel internațional datorită specificității programului concertelor şi localizării acestuia într-una dintre cele mai frumoase cetăți medievale din Europa de Est: Sibiu.

În 2013, Festivalul ARTmania va avea loc în perioada 5 – 11 august şi va oferi un program cultural variat, ce include concerte, expoziții, workshop-uri şi alte evenimente speciale dedicate artelor frumoase. Muzica reprezintă laitmotivul festivalului, fiind însă urmată îndeaproape de artele vizuale, în special de fotografie şi de pictură. Toate aceste manifestări culturale se vor desfăşura în zonele special dedicate: Piața Mare şi Piața Mică. Festivalul este cofinanțat de Consiliul Local Sibiu prin Primărie şi Casa de Cultură a Municipiului, încă de la prima ediție a evenimentului, din iulie 2006.

ARTmania susține intensiv şi activitatea instituțiilor culturale din Sibiu: colaborarea cu Muzeul Național Brukenthal şi Complexul Național Muzeal ASTRA a permis accesul unui număr impresionant de participanți în spațiile muzeale şi galeriile sibiene.

PENINSULA-FÉLSZIGET FESTIVAL

Inițiat de câțiva componenți ai echipei care organizează Sziget Festival la Budapesta, festivalul

Peninsula (Félsziget în maghiară) de la Târgu-Mureş a crescut de la 20.000 de participanți la 80.000, dintre care 3000 în camping, fiind considerat cel mai mare festival din România (după cum declara directorul Bodor Laszlo, anul trecut a fost vorba de 17 de hectare şi un buget de 700.000 de euro), primind şi premiul pentru cel mai bun festival cultural.

RÖYKSOPP

Festivalul Peninsula a ajuns în acest an la cea de-a 11-a ediție. Organizatorii le-au pregătit vizitatorilor, în august, un program variat, atât din punct de vedere muzical, cât şi din punct de vedere al activităților recreative. Chiar dacă bugetul ediției din acest an este mai mic decât anul trecut, organizatorii sunt mulțumiți de artiştii (printre care - THE RASMUS, OMEGA, EUROPE, PHOENIX, TANKCSAPDA, Taxi) care vor concerta pe scenele festivalului. Mai mult, festivalul are acum şi o aripă mai nouă, la Cluj Napoca, în iulie.

Omega

Este o manifestare eclectică, oferind stiluri muzicale diverse - rock, metal, pop, electro, world music, folk, hip-hop, blues. jazz. Dar oferă şi alte activități: sport extrem (bungee jumping), cortul ONG, ZONA ARTEI – filme, stand-up comedy shows, teatru, artizanat.

Albumul cu amintiri

Întreaga carte recent apărută sub egida Bibliotecii metropolitane (ne bucură imens că noul director, scriitorul Nicolae Iliescu, a anunțat continuarea seriei consacrate muzicienilor români din domeniul muzicii uşoare!) şi dedicată lui Titel Popovici este un veritabil „album cu amintiri". Când nu credeam că vor mai fi descoperite imagini inedite, iată că văduva compozitorului, doamna Mimi Popovici, ne trimite această fotografie amuzantă, în care valorosul compozitor, pianist şi orchestrator cântă la... acordeon! Alături de el, fireşte, fratele său Virgil (saxofon).

„Maria”, musical pentru cei mici

Oana GEORGESCU

„Sunetul Muzicii”, unul dintre cele mai îndrăgite, cunoscute şi fredonate musicaluri din toate timpurile, a fost adaptat special pentru spectatorii Operei Comice pentru Copii. Sub titlul „Maria”, după numele tinerei guvernante care trebuie să aibă grijă de cei şapte copii ai familiei von Trapp, spectacolul este o sărbătoare a muzicii, o ocazie a reîntâlnirii cu partituri care ne-au încântat copilăria: “Do-Re-Mi”, “Edelweiss”, “My Favorite Things” sau cu piesa care dă şi titlul musicalului - “The Sound of Music”.

Compus în anul 1959 de Richard Rodgers, pe versurile lui Oscar Hammerstein II şi după o poveste scrisă de Howard Lindsay şi Russel Crouse inspirată de fapte şi personaje reale, musicalul a făcut istorie în întreaga lume. Premiera a avut loc pe Broadway în acelaşi an şi a culminat cu celebrul film realizat în 1965, cu Julie Andrews şi Christopher Plummer, distins cu cinci premii Oscar.

Pe scena operei Comice pentru Copii, „Maria” este interpretată de soprana Oana Şerban. Alături de ea joacă Sidonia Nica, Ramona Vornicu, Ion Marinescu, Diana Stancu, Valentino Tiron, Livia Taloi, Alexandra Stănescu, Lucia Racoveanu, Claudia Iagăr, Ionuț Birjovanu, Evelina Gheorghe, Carla Oncescu, Ştefania Bratovici, Luca Marinescu, Jennifer Dumitraşcu, Luca Petre, Ana Manarcescu. Regia este semnată de Brenda Petre, scenografia îi aparține Viorică Petrovici, iar ilustrația muzicală este realizată de Achi.

Ancheta jurnalistică

Andrei Tudor:

În anul 2012 am participat ca instrumentist şi orchestrator la Festivalul „George Grigoriu” de la Brăila, Festivalul „Dan Spătaru” de la Medgidia, la Concerte de Crăciun cu Vlad Miriță, Nico şi Big Band-ul Radio.

Am condus orchestra la o serie de concerte ale Primăriei sectorului 3, solişti Monica Anghel, Marcel Pavel şi Gabriel Cotabiță.

Am orchestrat pentru formația Direcția 5, pentru cuplul pop-opera Romeo & Julia Saleno.

Am fost membru de juriu la Festivalul Mamaia, la Eurovision şi alte concursuri.

Am participat, ca pianist şi orchestrator, la înregistrările CD-urilor: Marcel Pavel – „Verry Classic”, George Miron & Acapella – „Muzica Religioasă”. De altfel CD-ul lui Marcel Pavel (cu *„Nu te mai am”*, piesa care îmi aparține), a obținut premiul Radio România pentru cel mai bun album pop.

Săptămânal, în ultimii ani, conduc band-ul la emisiunea „Ne vedem la TVR”.

Sunt în pregătire cu lucrarea de doctorat şi predau la UNMB la catedra de muzica uşoară - compoziție.

În 2013 pregătim festivalul internațional „Dan Spătaru”, din toamnă, după Festivalul Internațional de la Brăila (George Grigoriu) şi în paralel lucrez la un disc de colinde internaționale pentru soprana Angela Gheorghiu, lucru care mă onorează şi îmi face o mare plăcere.

Recunoaşteri

Crasna ŞIPOŞ

Este o adevărată bucurie să constatăm că mai există oameni în cazul cărora respectul faţă de artiştii de vază nu este o vorbă goală. În această categorie intră, la loc de cinste, "mareşalul" Ion Antonescu. După ce, de Sf. Ioan, a organizat un adevărat "Revelion al artiştilor", de această dată ne-a surprins cu o altă premieră: "Paştele artiştilor"! Găzduit tot de elegantul său hotel Marshal Garden, evenimentul a fost conceput împreună cu uniunea de drepturi conexe pe care Antonescu a înfiinţat-o, UNART, în frunte cu inimoasele Florina Cercel (preşedinte) şi Luiza Ciolac. Alături de numeroşi actori, au fost în sală Nicolae Licareţ, Voicu Enăchescu, Corina Chiriac, duetul Alesis (Alina şi Romeo Negoiasă), Silvia Dumitrescu (cu un gustat microrecital de jazz), Elena Merişoreanu, Elisabeta Turcu, Gabriel Cotabiţă, Lucky Marinescu, Carmen Rădulescu. Programul artistic a fost şi el variat, cu atractive momente muzicale oferite de orchestra Petrică Pană, Mioara Lincan (romanţe), Georgiana Pană (nai), Lucky Marinescu, Dan Ionescu şi tînăra Sabrina Diacov (elevă a lui Adrian Daminescu) – muzică uşoară. La un alt hotel de 5 stele, "Mari Vila Best Western", aparţinând tot unui mare iubitor de cultură, Marin Mîndrilă, prof. univ. dr. Ion Marin ne-a invitat la decernarea tradiţionalelor premii ale Fundaţiei "România 2000" şi ale cotidianului "Ultima oră". La această a 13-a ediţie a manifestării, alături de personalităţi marcante ale vieţii publice româneşti şi în aplauzele unor Nicolae Văcăroiu, Mişu Negriţoiu, prof. univ. dr. Gen. Ioan Sârbu, Gelu Voican Voiculescu, Alexandru Mironov, Gheorghe Turda sau Cătălin Crişan a fost premiată...o singură femeie. Redacţia noastră este mândră, fiind vorba de colaboratoarea noastră permanentă Oana Georgescu, "Trofeul anului" răsplătind atât cărţile sale din domeniul muzical (Cornel Fugaru, Alexandru Jula, Dana Protopopescu), articolele din "Actualitatea Muzicală", cât şi remarcabilele campanii artistice de la TV Senso, iniţiate de doamna Anca Vlad. În sfârşit, la Castelul Peleş de la Sinaia, Marina Voica, Margareta Pâslaru, Dan Grigore, Radu Beligan au primit din partea Casei Regale Ordinul "Coroana României" în grad de Cavaler, ca o recunoaştere a unor cariere artistice excepţionale.

M. Voica, M. Pâslaru

Oana Georgescu

Andreea Bălan

Luana ISPIR

Andreea Bălan n-a... aşteptat sezonul estival pentru a fi din nou pe val (cum spune textul cam inept al unui cântec foarte difuzat), pentru că este în toate topurile cu noul său single, "Things U Do 2 Me", realizat în colaborare cu Mike Diamondz. E adevărat însă că ținta este tot vara, cu toate cluburile şi spectacolele ei, aşa încât Andreea a conceput special un spectacol estival pentru promovarea acestei piese, "Carnaval Show", filmând de asemenea un video-clip extrem de sugestiv şi atrăgător. Campania aceasta este în ton cu preocuparea dintotdeauna a artistei şi anume aceea de a se reinventa mereu, dând la iveală concerte spectaculoase, în care dovedeşte că este un "entertainer" în adevăratul sens al cuvântului, cântând, dansând, prezentând, schimbând nenumărate costumații. La fiecare show, atât Andreea Bălan, cât şi dansatoarele sale au câte zece vestimentații diferite, trecând alături de Petrişor Ruge prin opt stiluri de dans, de la samba la salsa şi rock and roll, rezultatul fiind adevărate spectacole de revistă, cu muzică, dans, costume şi multă culoare. Dintre numeroasele variante de show, în

tradiționalul turneu național "Mix Music", găzduit de 15 oraşe mari, Andreea s-a oprit, firesc, la cel mai recent, "Carnaval Show". După ce a ocupat locul 2 la Campionatul internațional de dans din Mexic, alături de Petrişor Ruge, şi a învățat peste 50 de stiluri de dans, artista s-a simțit în elementul ei în juriul popularei emisiuni de la Antena 1, "Te cunosc de undeva", unde este colegă cu Aurelian Temişan şi Ozana Barabancea. Populara emisiune a ajuns la al treilea sezon şi promite să fie longevivă.

Vedete

Dan CHIRIAC

Formația **HOLOGRAF** a filmat un videoclip pentru single-ul "**Dacă noi ne iubim**", extras de pe albumul "**Love Affair**", cel mai recent material discografic al trupei. Filmările au durat aproximativ 12 ore, iar regia a fost semnată de **Iulian Moga**. Clipul urmăreşte povestea unei pugiliste îndrăgostitr de antrenorul ei. **Mihai Leu**, primul campion mondial al României la box profesionist, şi-a jucat în clip propriul rol, acela de arbitru de box. Mihai a arbitrat meciul a două luptătoare de kempo, **Andreea Ciugulea** şi **Nicoleta Zeciu**. Scenele cu celebrul pugilist au avut loc într-o sală de sport unde se antrenează componenții lotului național de kempo condus de Amatto Zaharia.

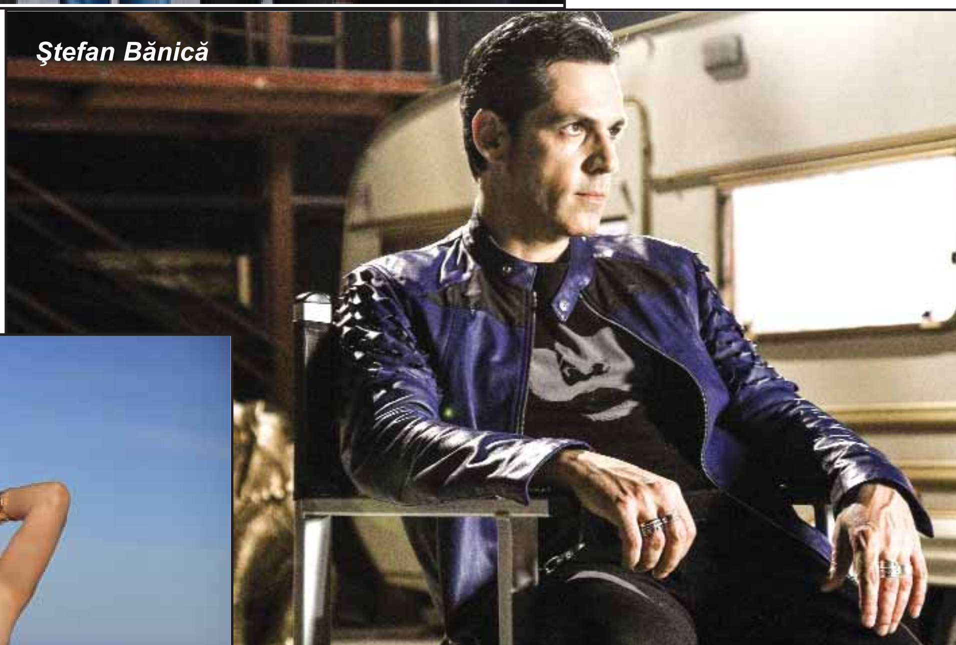
Holograf lansează un album de colecție, "**World full of lies**", o reeditare a materialului discografic cu acelaşi nume din urmă cu 20 de ani. "*'World full of lies' este o variantă în engleză a albumului apărut în România în 1992, 'Banii vorbesc'. Multe dintre piese au fost imprimate la Londra, în 1990, în perioada în care plănuiam să lansăm un album acolo. Acel proiect nu s-a mai concretizat, însă albumul s-a distribuit mai apoi exclusiv în Italia. Ne-am gândit că după 20 de ani ar fi foarte interesant pentru fani să asculte şi varianta inițială, în engleză, a pieselor Holograf* ", a spus **Mugurel Vrabete**, basistul **Holograf**. Albumul conține **12 piese în limba engleză**. Spre deosebire de "**I gotta do it**", care nu are o variantă în limba română, celelalte piese de pe album sunt versiuni în engleză ale unor super hituri **Holograf.** "*Acest album este un elogiu al perioadei rock din anii '80-'90*", a spus **Edi Petroşel**, bateristul formației.

LOREDANA a lansat un clip pentru piesa "**Viva Mamaia!**", cântată împreună cu **Radu Mazăre**, primarul oraşului Constanța, **Cabron** şi **Alex Velea**. Melodia va fi **imnul stațiunii Mamaia** şi se va auzi vara aceasta atât la radio, cât şi în toate cluburile de pe litoralul românesc. Single-ul "**Viva Mamaia!**" este

Holograf şi Mihai Leu

am câştigat în 1986 trofeul festivalului Mamaia şi tot acolo m-am sărutat prima dată, pe malul mării. Este un loc plin de amintiri. M-am îndragostit de acest cântec încă de la prima audiție şi mi-am dorit să îl lansez şi în România. Am compus varianta în limba română, apoi i-am invitat alături de mine în acest proiect pe Cabron, Alex Velea şi Radu Mazăre, care mi-a şi propus ca acest cântec să fie imnul stațiunii Mamaia", a spus **Loredana**. Piesa "**Viva Mamaia !**" beneficiază de un videoclip cu coregrafii şi costume spectaculoase pe

compus de **Tonči Huljić**, compozitor din Croația, iar varianta în limba română este scrisă de **Loredana**. "*Eu şi stațiunea Mamaia avem o relație extrem de 'aprinsă', este un loc care mi-a purtat întotdeauna noroc, acolo am devenit cunoscută întregii țări, când*

Ştefan Bănică

Loredana

plaja din Mamaia şi în club. Echipa de producție a amenajat pe nisip o insuliță artificială, o oază cu verdeață şi palmieri, iar la mal a fost ancorată o barcă de Salvamar.

ŞTEFAN BĂNICĂ a lansat un nou single, **"Alerg printre stele",** o colaborare inedită cu **Pacha Man**. În clip apar şi doi copii, care joacă rolurile lui Ştefan şi Pacha la vârsta copilăriei. Pentru a-l juca pe Ştefan Bănică a fost ales chiar fiul artistului, Radu-Ştefan, în vârstă de 11 ani. ***"Este o joacă frumoasă. Mă bucur că am mai făcut un videoclip împreună cu băiatul meu, al doilea clip după "Doar o dată-i Crăciunul", filmat în 2004, când Radu-Ştefan avea doar 2 ani"***, a explicat **Ştefan Bănică**. Filmările videoclipului "**Alerg printre stele**" au avut loc în studiourile MediaPro din Buftea, în regia lui **Iulian Moga**, si au durat o zi şi-o noapte.

Retro la “Ovidius”

Larisa CORBU

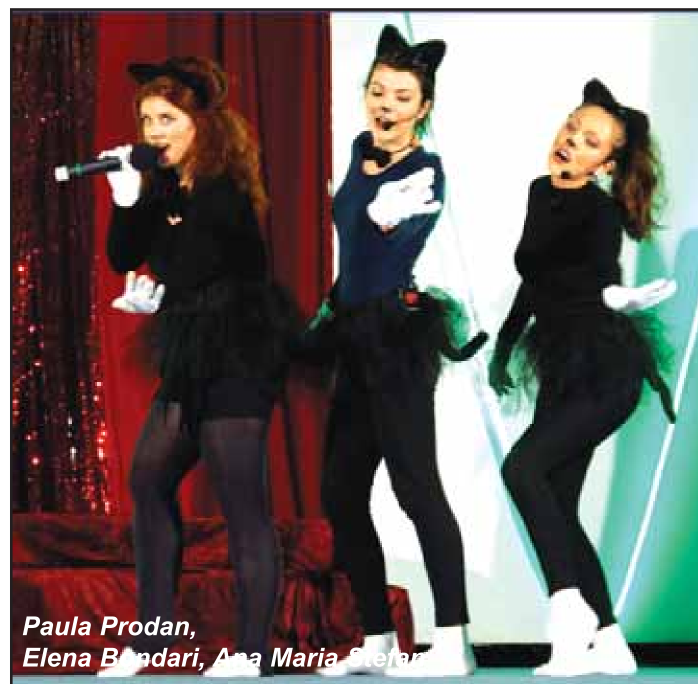
Facultatea de Arte de la Universitatea “Ovidius” din Constanța a propus publicului un original spectacol, intitulat “Music-hall in Theater school”, datorat masterandului (Pedagogie muzicală) Alexandru Nes, coregrafei Stela Cocârlea şi, firesc am spune, compozitorului conf. univ. dr. Dumitru Lupu, realizator al show-ului. În ciuda titulaturii, nu s-a cântat doar în limba engleză: Tudor Boloca a abordat muzica populară, Monica Ilie a propus o compoziție a basarabeanului Oleg Baraliuc, “Vreau să fii al meu”, iar Ilie Părău şi acelaşi Boloca ne-au reamintit un duet comic din opereta “Vânt de libertate” de Dunaevski. Pe Ionuț Dulgheriu îl ştiam drept realizator la postul de radio “Doina” din Constanța (care difuzează numai muzică românească!) şi membru în juriul festivalului internațional “Dan Spătaru” de la Medgidia, dar l-am descoperit şi în ipostaza de actor-cântăreț de vocație, cu piesa Cameliei Dăscălescu, “Amintiri”, şi cu cupletul “Țara mea”.

Ionuț Dulgheriu, Greta Murariu

Se înțelege, secvențele din lucrări muzicale celebre au fost majoritare, pregătindu-i pe studenți pentru cariera viitoare. Au evoluat convingător Alida Ionescu (“Hello Dolly”), Paula Prodan (cu “Dream”, din multi-premiatul “Les misérables”), Elena Bondari şi Ana Maria Ştefan (“Mica sirenă”), Dumitru Viziteu (“Flautul fermecat”), A. M. Ştefan (“Fantoma de la operă”), P. Prodan, E. Bondari, A. M. Ştefan (“Cats”). Remarcată în toamnă la Trofeul “Ion Dacian” şi la Festivalul internațional “Dan Spătaru” de la Medgidia, Eliza Nirlu

Eliza Nirlu

şi-a reafirmat preferința pentru muzica lui John Kander, cu partituri celebre din musical-urile “Cabaret” şi “Chicago”. Nu au lipsit faimosul “My way”, cântat de Adrian Iosifides, din Techirghiol, dansul (un tango cu Alice Safta şi Alex Budacă, cu Bebe Marin Constantin la acordeon), tradiționala secvță gipsy (Ana Maria Negoescu, alături de A. Safta şi Dumitrana Lupu). Cu un final grandios (“Mici poveşti de viață”, studiu de mişcare scenică) spectacolul s-a încheiat în ovațiile publicului. (Foto: Alexandru Şerbănescu)

Paula Prodan,
Elena Bondari, Ana Maria Ştefan

O voce de aur

„Trofeul de aur” cucerit de micuța Bianca Lixandru la recentul festival „Ursulețul de aur” de la Baia-Mare nu face decât să confirme calitățile excepționale ale acestei fetițe în care noi credem cu tărie. Ea a impresionat în Maramureş, la acest festival de mare tradiție (ediția a 30-a!), organizat de Doina Bentu, un juriu din care au făcut parte, între alții, Paula Seling, Gabriela Sauciuc Cicone sau fosta fetiță cu vioara, Andreea Moldovan, acum cunoscută sub pseudonimul Ami. N-au trecut decât câteva zile şi a venit o nouă confirmare, la cea de-a 25-a ediție a Festivalului ”Flori de mai” de la Călăraşi, unde Bianca Lixandru a cucerit Trofeul ”Mix Music” la categoria 6-16 ani şi calificarea

din oficiu la Festivalul ”Mamaia copiilor” din acest an. Între membrii juriului: Viorel Gavrilă, Viorela Filip, Gabriela Scraba, Liviu Manolache. Nu ştim cine se ocupă pe plan local de acest festival, ce pare a avea un buget mare, dar în gândirea organizatorilor se manifestă o flagrantă contradicție (am mai întâlnit asta la Gura Humorului şi în alte părți): este un concurs de muzică uşoară tradițională, copiii cântă muzică uşoară, dar în recitaluri nu sunt invitate doar vedete ale acestui gen, pe urmele cărora micuții vor să calce şi de la care au ce învăța, ci şi artişti reprezentând alte genuri! Dacă ar fi un concurs house, hip-hop, dance sau rock ar fi perfect normal, dar aşa... Din fericire, acum au fost şi Mihai Constantinescu sau George Nicolescu.

„Simi Project”

Sunt centre pe harta țării unde muzica uşoară românească este prezentă pe scene datorită pasiunii unor muzicieni talentați. Aşa este cazul lui Cristian Simionică la Iaşi, el „crescând” câțiva copii de talent, la loc de frunte fiind duetul Simi Project (cu propria sa fiică Maria Sabina alături de Isabela Badea) şi Teodora Darie. Acesteia din urmă cantautorul i-a oferit recent o nouă piesă de succes, „În club latino”, în timp ce Maria Sabina face furori cu melodia în spirit etno „Toate şogorițele”, lansată de Angela Rusu. La numeroasele spectacole în care apare la Iaşi alături de „pupilele” sale, Simionică

trece pe afiş partenerii media care au fost mereu alături de el: „Actualitatea Muzicală”, „Ultima oră”, Radio Enigma. În ultima vreme asemenea show-uri au fost cele din Parcul Copou, organizat împreună cu Casa de cultură „M. Ursachi”, în Piața Voievozilor, Palas Mall, Parcul Expoziției, de fiecare dată sub egida Primăriei municipiului, unde miile de spectatori au aplaudat grația şi prospețimea acestor copile de mare talent şi viitor.

Viorel Al. Covaci

Florin-Silviu URSULESCU

S-a născut la 16 ianuarie 1951 la Piteşti, jud. Argeş, moştenirea muzical-artistică transmiţându-se pe linia tatălui – Alexandru, cornist şi şef de fanfară (fratele său – Dan Covaci – este absolvent al Conservatorului din Bucureşti, specialitatea violoncel, actualmente dirijor la Orchestra Simfonică din Lucerna-Elveţia, iar legenda familiei spune că un străbunic a fost violonist în orchestra lui Strauss la Viena).

A început Şcoala de Muzică la pian, dar a schimbat cu vioara – cu posibilităţi de studiu acasă (primii 8 ani i-a făcut cu dl. Albota), apoi Liceul de Muzică la clasa marelui violonist Marius Giura.

Ca orice piteştean al anilor '60 a trăit din plin fenomenul Dobrin, împărţind studiul viorii cu antrenamentele la fotbal. Pe principiul "urechea muzicală rămâne, vârsta de fotbal se duce" a făcut armata ca orice... recrut (totuşi, a fost violonist pe perioada stagiului militar la Ansamblul Doina al Armatei): liberat pe 15 iunie, a fost admis la Conservator pe 2 iulie…

Dar până să fie luat în armată a cântat şi în orchestra Teatrulu de revistă, astfel că şi-a inaugurat Cartea de Muncă la 19 ani.

A urmat Conservatorul "Ciprian .Porumbescu" din Bucureşti, promoţia 1975, având ca profesori pe eminenţii V. Giuleanu, Gh. Dumitrescu, V. Iliuţ, V. Cosma, P. Brâncuşi, Dan Buciu sau Anton Şuteu. Mulţi colegi au devenit personalităţi muzicale – Ioan Luchian Mihalea, Dan Goia, Tudor Voicu, Liviu Prossi, Şerban Georgescu, Cristian Brâncuşi, Dan Pavelescu, Dan Bădulescu.

În muzica uşoară a debutat în 1978 – "Comorile vieţii", solist Nicu Pop. Au urmat melodii interpretate de Viorela Filip, Cezar Tătaru, Ioan Mihalea… dar apogeul l-a constituit melodia "Gândul", cu marele solist Aurelian Andreescu. În 1982, la concursul "Melodii Bucureşti" i-a fost selectat cântecul "Iubirea mea dintâi", cu Elena Cârstea: cântecul a obţinut un premiu pentru debut. La Radio cântecul a fost înregistrat cu grupul 3T… Au urmat melodii cu 3T la alte Festivaluri "Melodii" - în '84 şi '86, apoi a descoperit-o la Teatrul din Piteşti pe Otilia Rădulescu pentru Festivalul Mamaia '88, unde aceasta i-a interpretat piesa "Când iubeşti". La Mamaia '89 s-a prezentat în ultima clipă cu veterana Carmen Mureşan (astăzi - prezicătoarea Carmen Harra) – ideală însă pentru stilul la modă Disco.

În anul 2000, Dumitru Lupu şi maestrul Aurel Manolache îl readuc la viaţa muzicală. De atunci este activ în segmentul Muzică pentru cei mici: participă la "Mamaia copiilor" - a obţinut premii şi a scris zeci de melodii pentru copii şi emisiuni TV sau festivaluri, a participat la jurii de preselecţii, a fost Preşedinte de jurii. A obţinut Premiul I la Festivalul Mamaia Copiilor 2002 - Creaţie cu «Oglinjoara», versuri Florin Pretorian, interpretă Alina Dragomir; Premiul special Mamaia Copiilor 2007 – pentru «Dacă visezi», versuri Carmen Aldea-Vlad, cu A. Dragomir; Premiul Special "Festivalul Tinereţii" 2006 – Creaţie pentru "O vacanţă la mare", versuri C. Aldea-Vlad, interpretă Luciana Ion: Premiul Special Festivalul Internaţional al Tinereţii" – Creaţie 2008 – pentru "Pistolul jucărie", interpret Iulian Selea; Diploma de Excelenţă la Festivalul «Glasul speranţelor»-Techirghiol 2009 pentru «Bărcuţa», interpretă Cătălina Preda; Menţiune «Festivalul Tinereţii» - Creaţie 2010 pentru "Mambo nr. 6", versuri Dan Panţoiu, interpretă Andreea Bunea; Premiul 3 la Mamaia Copiilor - Creaţie 2011 pentru «Concertul străzii», text propriu, interpretă Ana Isopescu.

O fereastră în universul muzical s-a petrecut în 2002 – după atentatele din 11 sept. 2001 prietenul său Gabi din New York l-a finanţat să scrie muzica pentru concertele de comemorare. Aşa s-a născut albumul "WE LOVE AMERICA", cu 11 melodii, intitulat "Music & Lyrics V. Covaci – Twin Hearts Band" – 10.000 dolari investiţi în adaptări texte, chitarişti, grupuri vocale etc., 11 melodii pentru 11 septembrie… iar în 2003 au sosit şi felicitările preşedintelui S.U.A, George Bush!

Actualmente este profesor la Şcoala 170 «Geo Bogza», titular, Grad I, vechime 36 ani (completare de normă la Şc.1 «Sfinţii Voievozi» şi Liceul CFR - total 700 elevi; aici descoperă copii talentaţi muzical, face ore de muzică în biserică de Paşte sau Crăciun, vizite-audiţii cu elevii la Muzeul «George Enescu», publică articole cu tematică muzicală).

Dacă visezi

Muzica - Viorel Covaci
Versuri - Carmen Aldea Vlad

F C F
1.Vrei să fii cu Joule Verne în-tr-o na - vă în ba - lon poa-te şi-n sub-ma - rin

Dm B C F *Refren*
Din vul - can ie - se fum ie - se la - vă E - co - lo-gişti să fim ___ Da-că vi - sezi

B F Gm C F
___ poţi să ai tot ce vrei ___ Lu-na din cer ___ cu o mâ-nă o iei ___ Da-că vi - sezi

B F Gm F
___ Soa-re-lui îi zâm-beşti ___ Ştii să to - peşti ___ ghea-ţa cu o-chii tăi ___

La Londra

Dan CHIRIAC

Manieră eclectică - flamenco-pop-folk cu influenţe de jazz - chitare acustice, ukulele, kajon şi alte percuţii, muzicuţă - în două cuvinte - Acoustic Live. Adică Ovidiu Scridon (din Turda) şi Silvan Stâncel (din Alba Iulia), duo format în martie 2010. Ovidiu Scridon a activat în zona muzicii folk (are volumul de versuri „Portretul unui gând” şi albumul „Într-o zi”) iar Silvan Stâncel - unul dintre cei mai talentaţi chitarişti flamenco din România - a fost singurul român care a participat la Festivalul Internaţional de Muzică - MIGRATIONS 2008 - de la Paris. Întors în ţară, a iniţiat proiectul cultural Acustic Live: întâlniri cu artişti, conferinţe, cursuri de chitară şi tabăra naţională de chitară Acoustic Live Music Camp, care anul acesta ajunge la cea de-a şasea ediţie.

Au cântat în Anglia, invitaţi de Adrian Amaricăi şi Marius Mândru, care au dovedit că mai exista oameni sufletişti şi că poate nu-i totul pierdut în ce-i priveşte pe românii din diaspora. Ovidiu declara- La finalul concertului din Londra am avut vreo cinci bisuri. Un grup de englezi a recunoscut că n-a înţeles nici un cuvânt românesc dar au cântat alături ceilalţi spectatori români.

Au planuri mari pentru turnee internaţionale: vor avea un turneu în Italia, apoi în Slovacia şi, din nou, în Anglia. Vor cânta în oraşul italian La Spezia, în cadrul celei de-a cincea ediţii a evenimentului transdisciplinar

Settimana dell'Accoglienza, axat pe integrarea între comunităţi prin intermediul specificităţilor culturale. Toate aceste concerte fac parte din turneul de promovare a albumului „Blondă sau brunetă”, produs de Libis Braşov, al lui Silvan Stâncel.

Trupa Swans, titanii muzicii post-punk

Galeria Galateca, prin Iulia Gorneanu, a organizat în premieră cu ocazia "Nopţii Muzeelor" proiecţia documentarului "The Seer Live" al trupei Swans. Acest eveniment s-a bucurat de prezenţa membrilor trupei, dar şi a autorului documen-tarului, artistul britanic Simon Henwood. Michael Gira, Norman Westberg, Christoph Hahn, Phil Puleo, Thor Harris, Christopher Pravdica, alături de Simon Henwood, a cărui expoziţie a fost vernisată tot la Galateca, au participat la o sesiune de întrebări şi răspunsuri cu publicul şi au semnat autografe, pentru prima oară în formulă completă. Fanii trupei Swans, sosită în România pentru a susţine un concert, au achiziţionat şi ultimul lor album cu autograf, considerat a fi cel mai bun de până acum. Acesta a fost doar debutul unei nopţi efervescente, în care peste 2000 de vizitatori au descoperit încântaţi şi proiectul multimedia „Henwood Library – Din dragoste de carte şi de arte" semnat de Simon Henwood. Expoziţia marchează primul avanpost internaţional Henwood Library cu o selecţie de cărţi tipărite de editura britanică, alături de diferite obiecte de artă şi design.

Simon Henwood

"Henwood Library – Din dragoste de carte si de arte" prezintă peste 50 de lucrări ale artistului care a expus în ultimii 25 de ani în cele mai renumite galerii ale lumii MOMA (NYC), UCLA Hammer Museum (LA) sau mai recent într-o dublă expoziţie împreună cu Francis Bacon la Galerie Sophie Sheideker (Paris). Lucrările sale impresionează prin "*modul simplu si sincer de a-şi reprezenta personajele cu atenţie la detaliile fotografice, dar, de asemenea, cu o preocupare evidentă în capturarea individualităţii şi personalităţii fiecărui personaj",* aşa cum spune criticul de artă new-yorkez Raphael Rubinstein. Simon Henwood s-a născut în Portsmouth, Anglia, dar trăieşte şi lucrează la Londra. Limbajul său artistic foloseşte multiple medii precum pictura, sculptura, ilustraţiile, filmele, animaţiile, iar colaborarea sa în domeniul muzical este variată şi complexă. Semnează scenografia, costumele, regia de film şi este director de creaţie pentru artişti precum Kanye West, Rihanna şi mai recent Alicia Keys.

Oana GEORGESCU

Swans

„Suedezul"

Prin intermediul prietenului comun Marian Gheorghe, marele campion de motociclism, mi-a parvenit de la Stockholm un plic conţinând un CD şi câteva rânduri, aşternute cu cunoscuta sa scriere cu majuscule de reputatul baterist **Micki Mănăilă** (vă daţi seama că suedezii nu pot pronunţa "ă"!). Spre ruşinea mea, se pare că nu i-am răspuns la SMS-urile de felicitare primite de la el de Crăciun şi Anul Nou, în schimb i-am trimis cele trei cărţi reconstituind o epocă care nu-i este deloc străină, dedicate compozitorilor Temistocle Popa, Paul Urmuzescu şi Titel Popovici. Aflu cu această ocazie că ele au fost trimise de Micki şi în Germania, la bunul său prieten Bob Iosifescu, alt instru-mentist important, pe care cei din generaţia vârstnică îl cunosc bine! Pentru cei care-şi închipuie că acest senior al jazz-ului românesc e un pensionar cuminte, care merge la pescuit (asta fac eu cu Marian, "domnul Micki" fiind doar degustător al ştiucilor, şalăilor şi bibanilor prinse de noi!), se înşeală amarnic. Când am fost la Stockholm am petrecut o seară minunată la o terasă unde cântă alături de un grup internaţional. De această dată ascult cu încântare piesele de pe CD-ul amintit, înregistrat "live" la restaurantul "Rabarber", unde Micki Mănăilă (baterie), cu o vitalitate rară (el se ocupă şi de tot ce înseamnă sonorizare), evoluează în valorosul ansamblu de jazz Deri Rowlands & Dream Team Quartet, adică: Deri Rowlands (vocal), Anders Ekholm (sax), Hasse Larsson (bass), Nisse Engström (pian). Să-i dea Domnul sănătate, viaţă lungă, el făcând cinste muzicii româneşti în Peninsula Scandinavă! Aşteptăm acum filmările lui Doru Ionescu pentru TVR, sperând că a reuşit în Suedia să-l întâlnească şi pe Micki Mănăilă. (U. Octavian)

Ilie Dornescu

S-a născut la 23 iulie 1954, iar în 1977 absolvă Conservatorul Ciprian Porumbescu, Bucureşti,

clasa trompetă. Dar încă din 1971 era component al formației „Sincron”, condusă de Cornel Fugaru, cu care a participat la fulminante spectacole (în țară şi străinătate, 1973 – URSS) şi a realizat înregistrări Radio şi filmări la TVR. Va urma perioada 1974 - 1983: component al formației „Romanticii”, condusă de Mircea Drăgan, cu care participă la spectacole în țară şi străinătate (1977 – locul III la Festivalul Dresda; 1978 – Festivalul „Macul Roşu” – Bulgaria; 1979/1983 – Kuweit, Belgia, Emiratele Arabe Unite) şi a realizat înregistrări Radio - TVR. A treia perioadă este cea dintre 1984 şi 1986, când face parte din grupul Odeon condus de Valentin Stoian, cu contracte în străinătate - RDG şi RFG. În cele din urmă, devine după 1987 angajat al Orchestrei Naționale Radio de muzică simfonică, cu funcția de Solist instrumentist – trompetă, cu care participă la festivaluri de muzică simfonică, în țară şi străinătate (toate edițiile Festivalului „George Enescu”, turnee în Germania, Italia, Elveția, Franța, China, Japonia, ş.a.). Dar trebuie amintite şi realizări individuale, cum ar fi în 1995 - Concert de orgă şi două trompete (pre-clasică) - Marchena, Spania, apoi în 1996/1997 - o sută de concerte de muzică preclasică - Germania şi Austria, precum şi recitalurile de trompetă din 1994, 1995, 1996 – Sala Radio – Bucureşti.

Au rămas în urma sa o soție şi doi copii (Arina-Maria – 25 ani; Mihnea Ştefan – 20 ani). Colegii nu-l vor uita pe Didi, muzician de marcă şi prieten de nădejde.

Sorin Sfârlea

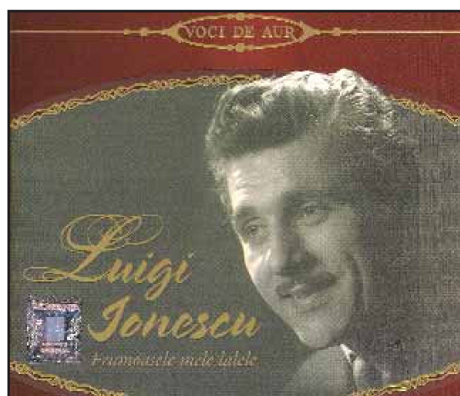
A plecat dintre noi, nedrept de timpuriu, Ioan Sorin Sfârlea, muzician bine cunoscut în lumea rockului autohton şi nu numai a rockului, Se făcuse prețuit de tânăr ca un chitarist valoros, pionier al stilului new wave, cu grupul TELEFON, fiind solicitat să cânte alături de titulaturi de marcă cum ar fi, METROPOL. FORMULA 5 sau ZOB, iar la festivalul ROCK 92 a evoluat cu o formație americano-română - TERMINAL WHITE. Şi-a descoperit apoi şi alte abilități, folosind-şi cunoştințele acumulate la Facultatea de Management, devenind manager alături de Radu Cartianu al formației Timpuri Noi în anii ‘90, dar mai ales impresar al formației ZOB timp de 16 ani. Cunoştea industria muzicală în cele mai mici amănunte, lucrând la Zone Records până în 2005, iar apoi ocupând o funcție importantă la Universal Music.

Un muzician creativ, un impresar ingenios, un excelent cunoscător al vieții muzicale româneşti şi internaționale, dar mai ales un coleg de suflet, un om corect - ardelean din Oradea, prietenos, tonic. Dumnezeu să-l odihnească!

Luigi Ionescu: „Frumoasele mele lalele”

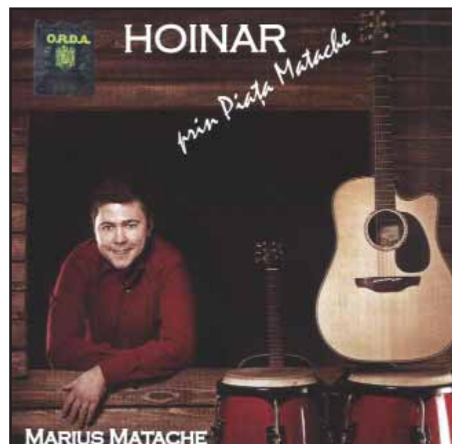
În colecția ”Voci de aur” (au mai fost şi alte apariții?) a casei Electrecord a apărut acest foarte frumos album, chiar dacă n-am înțeles de ce „cu suportul Roton”, care nu poate avea decât rol de distribuitor, căci evident nu posedă în fonotecă melodii ale acelei perioade. Un booklet elegant, dar cu un text de prezentare aparținând evident unei persoane puțin familiarizate cu epoca: de pildă, se cuvenea retrasată istoria amuzantă a marelui şlagăr „Lalele”, care ne aşteptam să fie prima piesă de pe disc. Chiar dacă, după părerea noastră, se cuvenea inclus şi „Şoferul de la ONT”, celebru pe

vremuri, în selecția realizată ca de fiecare dată cu pasiune de Mioara Panaite figurează celelalte titluri atât de cunoscute semnate Gherase Dendrino, Florentin Delmar, Temistocle Popa, H. Mălineanu, Sile Dinicu, Gelu Solomonescu, Elly Roman, Edmond Deda, între care şi „Turturele” (şi acesta cu o poveste emoționantă, legată de Paul Constantinescu), „Te caut”, „Viața e prietena mea”, „Iubito”, „Inimă”, „Tu nu ştii”. Prin acest album, Luigi Ionescu este reamintit generației tinere, care n-a avut ocazia să-l cunoască.

Marius Matache: „HOINAR prin Piața Matache”

Marius este doctor în ştiințelor chimiei, bloggger de elită (susține pagina de specialitate Forever Folk), fiind în acelaşi timp un cantautor talentat, tot mai cunoscut. Este primul său album şi au trecut 4 ani de la terminarea înregistrărilor şi până la apariția lui, deoarece discurile in general nu se

mai vând, lumea orientându-se spre online, iar casele de discuri profită de aceste conjuncturi

Albumul, cu titlu ales pentru a face legătura cu numele autorului, conține 13 piese. A colaborat cu câțiva prieteni la realizarea lui – Daniel Iancu (care e şi producătorul acestui album, prin casa de discuri PATRIA Records), Radu Tudoroiu, Mădălin Giambaşu, Ştefan Crăciun, Petre Ciobanu, Ovidiu Mihăilescu. Textele cântecelor sunt semnate atât de protagonist, cât şi de Loredana Tudor, Liviu-Florin Jianu, Lucian Avramescu, Ovidiu Mihăilescu, Ion Minulescu. Înregistările au fost efectuate în Pedros studio din Constanța, masterizare - Adrian Stavian.

Folk sincer, de la nostalgic spre umor, cu sonorități dense, datorate formației Folk Band Imperfect - cu care Marius susține concerte de promovare. Un disc matur, nu de debut...

Raoul: „Balkanic”

Noul album al lui Raoul (Rareş Borlea), apărut la casa Big Man, continuă o mai veche preocupare a sa, ținând de explorarea spațiului muzical ex-iugoslav şi grecesc, aşa încât titlul CD-ului vine de la sine, cu atât mai mult cu cât compozițiile protagonistului, 8 la număr din cele 17, sunt gândite în acelaşi spirit, fără a renunța la romantismul său tradițional. O colecție veselă, pozitivă, energică, aşa cum o caracterizează el însuşi, concluzionată de hit-ul scris de Petru Aldea Teodorovici, „Melancolie”, cântat în duet cu Mirabela Dauer. Un rol important îl joacă orchestrațiile semnate de Jimmy „El Lako” (de la „Nightlosers”), Alexandru Malschi, George Călin. De altfel, piesele au fost mixate şi masterizate în studioul formației Deepcentral, unde acesta din urmă îl are drept coleg pe Doru Todoruț (backing vocal). Instrumentişti: ”El Lako” (chitare, buzuki, vioară), Ioan Berci (taragot). Albumul este disponibil şi on line, pe iTunes, ca şi pe

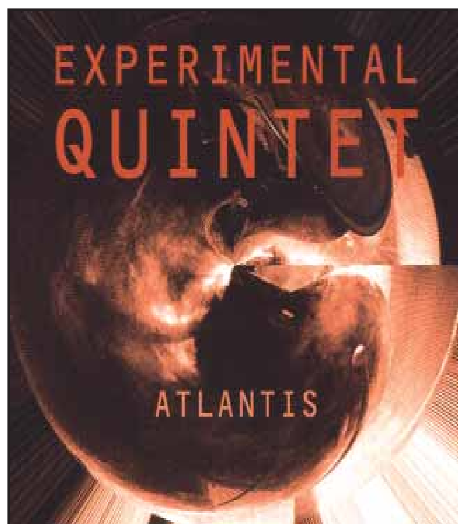
AppStore şi AndroidMarket, semn că Raoul (producător muzical şi coordonator de proiect) este la curent cu cerințele moderne, la zi ale pieței. Rețin atenția titluri cum ar fi „Anotimp”, „Număr stelele”, „Inima îmi bate tare”, „Pentru ea”, „Iubire de catifea”.

Experimental Quintet: „Atlantis”

Incredibil, dar este primul album oficial al celebrei formații „progresive”, editat de Soft Records. Componența în care s-a realizat acest album: Eugen Tunaru – clape, Vali Farcaş – chitară, Nicolae Bucaciuc – bas şi Dominic Csergo – baterie. Albumul este construit pe baza repertoriului inițial

al trupei (piese de neuitat precum „Quintet no.2", „Amintiri din viitor", „Amintiri despre viitor" - 54 de săptămâni! în top sau „Giordano Bruno"), refăcut şi remixat la întâlnirea din 2010.

Prin 1970 studenţii de la Conservatorul clujean aveau o formaţie - unicat, un grup misterios, invitat la Galele Săptămâna 1974, anii formulei de aur, cu Tunaru şi

Farcaş (capi componistici), Bucaciuc, Delioran, apoi şi cu Marcovici. Au apărut cu „Flori" pe LP-ul vinil „Formaţii de muzică pop 1" (selecţie şi prezentare pe mapă Octavian Ursulescu). S-au mai schimbat, se numea Quintet sau doar Q, s-a desfiinţat, s-a reformat în '77, numindu-se Q 2, apar la Festivalul Club A '79, doar cu Farcaş din vechea gardă, devenit pilon-interpretativ chitaristic al muzicii academice.

S-au risipit apoi în cele 4 zări şi părea că nu au rămas prea multe semne ale existenţei lor, iar misterul unei titulaturi legendare persista. Dar are loc un concert la Big Mamou, ambiţiile renasc şi, cu sprijinul tânărului Csergo (în locul regretatului Puiu Delioran), purced la re-imprimări şi suprapuneri, iar Romulus Arhire (Soft Records) le vine în ajutor.

Şi acum ideile sunt moderne, orchestraţiile şi sonorităţile sunt actuale... un album de neclasificat, de ascultat, de nota 10. Cu acest disc, misterul se mai dezleagă, dar legenda Experimental Q va exista mereu...

Jean Moscopol: „Cuplete anticomuniste şi Cântece de exil"

Ioan Moscu s-a născut la Brăila în 1903 şi a decedat în 1980 la New York. A avut numeroase înregistrări (discuri de ebonită) între 1929 - 1943, în România şi în străinătate, devenind un interpret foarte îndrăgit. După război nu a acceptat să devină cântăreţul noii puteri de la Bucureşti, în 1947 a plecat din ţară şi s-a stabilit în America. Aici, după slujba de la biserica Sf. Dumitru, unde se organizau mici întâlniri ale românilor din diaspora, avea ocazia să-şi arate talentul şi crezul politic.

Cu patriotism real a compus

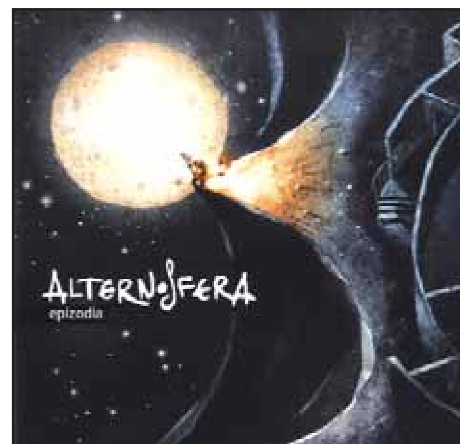

şi înregistrat, în regim privat, Cuplete anticomuniste - în care critică regimul comunist de la Bucureşti - şi Cântece de exil - melodii care-i aminteau de locurile natale, cu acompaniament de chitară sau pian, iar ziaristul Aristide Buhoiu s-a ocupat de promovarea acestor piese.

Iar acum, casa de discuri Soft Records, în seria sa Ret-Romania, ne oferă 24 dintre aceste cântece într-o prezentare tehnică şi grafică de excepţie, pentru a ne aminti talentul şi patriotismul celui care a fost un star interbelic.

Alternosfera: „Epizodia"

Una dintre cele mai promiţătoare formaţii din Republica Moldova, cu membri care au decis să se dedice muzicii în totalitate şi să încerce să trăiască din muzică, punând bazele firmei Sphere, ce are în portofoliul de activitate casa de discuri Sphere Records şi Sphere Events. Apare acum partea a doua a trilogiei conceptuale iniţiate cu albumul "Virgula" în octombrie 2012: prima parte a reprezentat miezul, acest disc este întregul din iraţional. Cel de-al treilea album - 14 - va fi unul video şi va conţine interpretări live ale trupei pentru 14 piese, extrase de pe cele două discuri şi va fi lansat până la sfârşitul anului 2013.
Versuri adevărate, interesante, în română, nu simple texte, muzică rock modernă şi bine lucrată - semnate de Marcel Bostan (voce, claviaturi). Aranjamentele aparţin formaţiei - Marin Nicoară (chitară, clape), Serj Aladin (chitară, clape), Anatolie Pugaci (tobe), Victor Coşparmac (bass) - iar

înregistrările s-au efectuat în studiourile 511 Lab şi Lifenco din Chişinău, inginer sunet şi mastering - Andrei Lifenco.

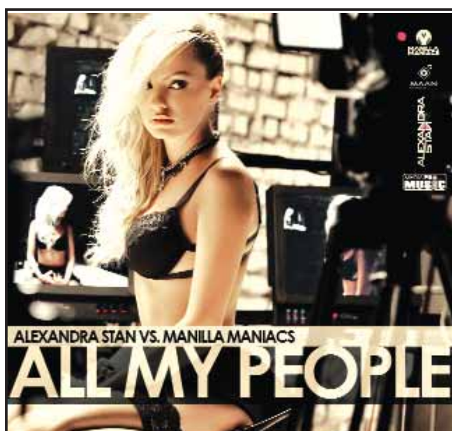
Zece cântece diverse, un album frumos prezentat sonor şi grafic, o formaţie care deja a strâns câte 1500-2000 de spectatori entuziaşti la concertele tot mai numeroase susţinute în România: fără îndoială, una plăcutele surprize muzicale din ultimii ani.

Flash

Mihai ANTON

MORANDI. Cu trei albume de succes şi numeroase distincţii internaţionale primite în cei 8 ani de activitate, MORANDI a ocupat primele locuri ale topurilor de specialitate, atât locale cât şi internaţionale, cu hit-uri precum Love Me, Beijo Uh-La-La, Falling Asleep, Angels sau Save Me. După 2 ani de pauză, în care s-au concentrat asupra concertelor în afara ţării şi a muncii în studio, Randi şi Marius Moga au revenit în forţă cu un nou single şi îşi propun să recucerească topurile cu proiectul lor de suflet. Pentru că iubirea îi inspiră mereu pe cei doi artişti, versurile piesei Everytime We Touch au fost transpuse în imagini cu ajutorul regizorului Iulian Moga, în Bucureşti şi în Los Angeles.

ALEXANDRA STAN. După "**Mr. Saxobeat**", "**1.000.000**" sau "**Lemonade**", piese care au făcut-o cunoscută atât în România, cât şi peste hotare, **Alexandra Stan** revine cu un nou single, numit "**All my people**", realizat în colaborare cu **Manilla Maniacs (Marcel Prodan** şi **Andrei Nemirschi)**, un nou proiect marca MAAN Studio. Piesa are şi un videoclip filmat în Bulgaria, în regia lui **Ilarionov Borisov**, fost dansator profesionist. "*Filmările au avut loc în centrala electrică de termoficare din Sofia*", a spus **Alexandra**. Ea va începe un turneu de promovare a piesei în Europa.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORLOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

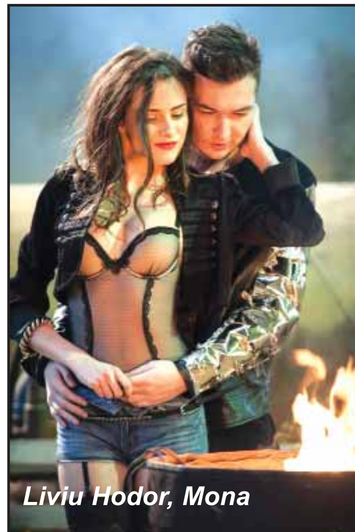
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Al. I. BĂDULESCU, Grigore CONSTANTINESCU, Viorel COSMA, Cleopatra DAVID, Veronica Laura DEMENESCU, Oana GEORGESCU, Liliana IACOBESCU, Sorin LERESCU, Carmen MANEA, Petruţa MĂNIUŢ-COROIU, Doina MOGA, Florian LUNGU, Marcel SPINEI, Elena-Maria ŞORBAN, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x

LIVIU HODOR feat **MONA** - videoclipul "No Stress". Regizat de către Khaled Mokhtar, cel mai nou videoclip Liviu Hodor feat Mona spune o poveste neconvenţională de dragoste. Filmările noului clip s-au desfăşurat în Bucureşti şi au durat aproape 24 de ore.

Liviu Hodor, Mona

DJ SAVA lansează single-ul şi videoclipul "Tenerife". El ne invită într-o vacanţă de vis în insulele Canare, odată cu lansarea noului single şi videoclip - Tenerife. Single-ul este compus de către Connect-R, DJ Sava şi Răzvan Matache, iar regia videoclipului aparţine lui Alex Ceauşu. "Am mixat LIVE pe plajă, toată lumea cânta şi se distra şi practic nu a existat somn" a declarat DJ Sava.

După mai bine de un an şi jumătate în care a lansat nenumărate hituri în Rusia, **DAN BĂLAN**, cel mai cunoscut artist moldovean, revine pe piaţa muzicală internaţională cu un nou single, "**Lendo Calendo**", cântat împreună cu Tany Vander şi rapperul Brasco. "*O perioadă am scos mai multe piese în limba rusă, iar acum m-am hotărât să lansez o piesă internaţională, datorită căreia o să vin şi în România*", a spus **Bălan**. Piesa este compusă chiar de el, iar la versuri, care sunt în spaniolă şi engleză, au colaborat Gerina di Marco şi Romel Rachaird Cummings. "*Linia melodică şi ritmul mi-au dictat faptul că versurile trebuie să fie în limba spaniolă, aşa că în trei luni am învăţat-o, apoi am fost în Barcelona, ca să îmi perfecţionez accentul*", a spus artistul. "*Eu am născocit aceste cuvinte, 'Lendo Calendo'. Deşi nu înseamnă nimic, le-am gândit ca pe nişte cuvinte magice, precum 'Abracadabra', sau 'La lu lei'*", a mai spus **Dan**.

ŞTEFAN STAN, cea dintâi "Voce a României", lansează **"Povestea mea"**, primul său album produs de Universal Music România în colaborare cu Smiley şi cu echipa lui de la Ha Ha Ha Production. Intr-o perioadă când artiştii aleg să-şi lanseze doar single-uri, Ştefan ne propune un mixt de ritmuri – blues-pop, rock, de la piese de club până la balade – 12 la număr, toate cu potential de hit. Albumul beneficiază de un turneu de lansare, care se va desfăşura pe perioada verii, în 15 oraşe din toată ţara.

HOLOGRAF, **LOREDANA** şi **LALA BAND** sunt artiştii care au primit câte două premii la prima ediţie **On Air Music Awards**, gala industriei muzicale din România. Evenimentul s-a desfăşurat la **Sala Mare a Teatrului Naţional din Bucureşti**, unde au fost prezenţi peste 1000 de invitaţi şi aproximativ 70 de nominalizaţi la cele 20 de categorii.

Noul album al **ANDREI**, „Inevitabil va fi bine", va fi comercializat în exclusivitate în magazinele unei reţele, timp de două săptămâni, la un preţ special. Noul album aduce fanilor 12 piese originale şi doua remixuri, printre care şi hiturile "Abelia", "Something New", "Telephone" sau "What About Us". "Inevitabil va fi bine" conţine şi câteva featuring-uri inedite, cu VUNK, Marcel Pavel şi What's Up. Pentru noul album, Andra a lucrat cu compozitori precum Marius Moga, Adrian Cristescu sau Cristi Nistor. Single-ul „Inevitabil va fi bine", care dă numele noului album, are deja un videoclip.